

Raport o stanie Gminy Wiązowna za 2023 rok

4

KOMPLEKSOWE
OŚWIETLENIE GMINY
– PROJEKT NA
NIESPOTYKANĄ SKALĘ

7

MIESZKANIA DLA
POTRZEBUJĄCYCH
– NOWA JAKOŚĆ,
NOWE ŻYCIE

14

NIEŁATWY BUDŻET
W ŚWIECIE
GWAŁTOWNIE
ROSNĄCYCH CEN

Droscy Mieszkańcy

Od lat w specjalnym wydaniu „Powiązań” opowiadamy Wam o tym, nad czym pracowaliśmy w całym minionym roku. Robimy to w drugim kwartale, po przygotowaniu wszystkich zestawień i sprawozdań.

Gmina Wiązowna rozwija się niezwykle dynamicznie. Od początku mojej pierwszej kadencji przybyło blisko 35% mieszkańców! To nas cieszy i motywuje do wytężonej pracy. W tych „Powiązaniach” przedstawiamy szczegóły wydatków z naszego wspólnego budżetu, inwestycji, które zrealizowaliśmy, programów socjalnych i wydarzeń kulturalnych oraz społecznych.

Czy w 2023 roku wszystko poszło gładko i bez problemów? Oczywiście, że nie. Mierzyliśmy się z wieloma trudnościami, np. gwałtownym wzrostem cen materiałów budowlanych i robocizny, który radykalnie zmienił kosztorysy wielu naszych inwestycji. Dzięki Waszemu wsparciu, zaangażowaniu radnych i profesjonalizmowi urzędników, którzy tworzą naszą administrację, zrealizowaliśmy jednak ogromną większość naszych planów. Jestem z tego dumny!

Nie bez znaczenia dla mojej oceny efektu naszych prac w 2023 roku jest Wasza decyzja o powierzeniu mi odpowiedzialności za rozwój naszej gminy na kolejną kadencję. Także nagrody i wyróżnienia, które otrzymaliśmy, pokazują, że prężnie się rozwijamy i nie spoczywamy na laurach. Traktuję to jako wyraz poparcia dla kierunku, w którym podążamy całym naszym samorządem.

Z wyrazami szacunku

Janusz Budny

Wójt Gminy Wiązowna

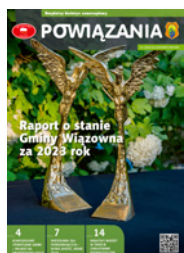

Foto: M. Klech

W numerze:

- 4 Innowacyjny system oświetlenia
- 6 Nowe przychodnie zdrowia
- 7 Mieszkania dla najbardziej potrzebujących
- 8 Mamy już ponad 20 km dróg dla jednośladow
- 9 Inwestujemy w tereny do uprawiania sportów
- 10 Inwestycje w kulturę
- 11 Pomoc rzeczowa i finansowa z korzyścią dla wszystkich
- 12 Dwa lata Spółki HYDRODUKT
- 13 Budżet – wyzwanie każdego samorządu
- 16 Dotacje zewnętrzne wsparciem dla budżetu
- 18 Rosną wydatki na komunikację
- 20 Nowe wyzwania planistyczne
- 22 Rada Gminy Wiązowna – ostatni rok kadencji
- 23 Mieszkańcy dzielą fundusz sołecki
- 24 W trosce o środowisko
- 26 Rekordowe środki dla OSP
- 27 Współpraca z NGO
- 28 Szlachetne zdrowie...
- 29 Wspieramy naszych seniorów
- 30 Nie tylko opieka społeczna
- 32 Gminni sportowcy na najwyższych podiach
- 34 Nie szczędzimy środków na edukację
- 36 Koniec letargu w gminnej kulturze
- 38 Czytamy na potęgę
- 39 Półmaraton Wiązowski. Pierwsi w sezonie od 43 lat

Wydawca: Urząd Gminy Wiązowna

Adres redakcji:

UG Wiązowna,
ul. Lubelska 59, 05-462 Wiązowna

e-mail: tukontakt@wiazowna.pl

Wersja elektroniczna biuletynu:

www.tuwiazowna.pl

Nakład: 3500 egz.

Numer przygotowali:

Anna Roślaniec – Redaktor Naczelna
Elżbieta Różańska, Krystyna Motyka-Parzych, Robert Mojsak –
Kolegium Redakcyjne
Izabela Trzaska – Sekretarz Redakcji

Materiały nadesłali: Paulina Dudek, Marta Gajda, Agnieszka Karwowska, Marzena Kopka, Agnieszka Kowalska, Urszula Kozłowska, Edyta Borkowska, Mariola Kwiatkowska, Iwona Marczyk, Robert Mojsak, Krystyna Motyka-Parzych, Joanna Sarnowska, Maciej Nejman, Elżbieta Różańska, Justyna Sadkowska, Dariusz Szczęśny.

Okładka foto: I. Trzaska

Skład: K. Piechowicz

Druk: Poligrafia GREG Grzegorz Sitek, www.greg-drukarnia.pl

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów oraz nie zwraca materiałów niewykorzystanych.

Numer zamknięto i oddano do druku: 21.05.2024 r.

Foto: I. Trzaska

7

Mieszkania komunalne to jeden z największych problemów większości polskich gmin i miast. Ta inwestycja, choć konieczna, rzadko trafia na pierwsze miejsce listy celów do realizacji w pierwszej kolejności. W 2023 roku była jednak priorytetem w Gminie Wiązowna. W efekcie wspólnie zmieniliśmy życie kilkudziesięciu potrzebujących osób. Szczegóły tego projektu opisujemy na str. 7.

Foto: OSP

26

395 akcji ratunkowych i interwencji w 2023 roku przeprowadzili strażacy z naszych Ochotniczych Straży Pożarnych. To ogrom pracy i fundamentalny wkład w nasze bezpieczeństwo. Na str. 26 opisujemy, z czym mierzyli się strażacy w minionym roku i jak inwestowaliśmy w niezbędną do ich pracy infrastrukturę.

Foto: I. Trzaska

36

Nowy program wsparcia sołectw w tworzeniu inicjatyw kulturalnych i rozrywkowych. Projekt „Mam pomysł”, który w połowie zeszłego roku został uruchomiony w Pawilonie Kultury w Wiązownie, pozwolił zrealizować blisko 50 wydarzeń, warsztatów i spotkań w sołectwach. Na str. 36 opisujemy jego szczegóły.

Innowacyjny system oświetlenia

Dobiegła końca bardzo ważna inwestycja, związana z modernizacją i dobudową oświetlenia ulicznego na terenie naszej gminy. Na realizację tych działań mieszkańcy czekali już kilka lat, gdyż budowa lamp to nie tylko zapewnienie dobrego oświetlenia ciągów komunikacyjnych i przestrzeni publicznych, ale przede wszystkim komfort i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

W 2022 r. podpisaliśmy umowę na realizację modernizacji oświetlenia gminnego w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. W ramach zawartej umowy w 18 miesięcy powstało łącznie **4 447** nowoczesnych latarni ulicznych typu LED. Projekt w końcowym efekcie zakładał wymianę **2 667** istniejących sodowych opraw na nowe oprawy LED-owe ze sterowaniem oraz dobudowę 1 780 sztuk nowych latarni wraz z systemem sterowania oświetleniem w całej gminie.

Każda zamontowana lampa posiada indywidualny sterownik. Daje on możliwość szerokiego zarządzania mocą i czasem (porą zapalania i gaszenia) całego oświetlenia albo wybraną grupą lamp, np. na konkretnej ulicy. System posiada dwie dodatkowe funkcje. Dzięki pierwszej, w pięciu lokalizacjach na terenie gminy, możemy sprawdzić natężenie ruchu pojazdów. Dzięki drugiej zaś monitorować stan zanieczyszczenia powietrza w czterech miejscach na naszym obszarze.

System możemy rozwijać. Wykonawca zaoferował zainstalowanie w czterech wybranych lokalizacjach czujników pomiaru napięcia zbiorników na nieczystości. Możemy także w przyszłości podłączyć pod niego m.in. monitoring gminny, system zużycia wody czy odbioru odpadów. Wachlarz możliwości jest bardzo szeroki i pozwoli nam na sprawne zarządzanie naszą przestrzenią publiczną.

Firma ECM ENERGIA S.A., która jest wykonawcą modernizacji i rozbudowy oświetlenia, przez 10 kolejnych lat będzie utrzymywać i zarządzać oświetleniem ulicznym na naszym terenie. Po zakończeniu i ostatecznym odbiorze inwestycji będziemy spłacać wynagrodzenie wykonawcy w miesięcznych ratach. Jednocześnie będziemy kontrolować wypełnianie przez partnera obowiązków wynikających z umowy oraz osiągnięcia zadeklarowanych w ofercie poziomów oszczędności w zużyciu energii. Całkowite wynagrodzenie wykonawcy wyniesie **32 841 426,60 zł**.

To największa tego typu inwestycja w Polsce. Jej całkowity koszt robi wrażenie. Trzeba tu jednak pamiętać, że koszt wymiany lub budowy pojedynczej lampy (blisko 7 000 zł), nie jest wysoki. Sumę buduje skala przedsięwzięcia.

W ostatnim czasie sporo było publicznych dyskusji, w których trakcie padały pytania, czy projekt nie jest za drogi, a więc czy jego skala nie powinna zostać ograniczona. W tym samym czasie do urzędu gminy trafiają kolejne pisma mieszkańców z prośbą o rozbudowę oświetlenia w ich okolicy. Trzeba zatem przyznać, że rozbudowa oświetlenia nie tylko nie była przeskalowana, ale że w najbliższych latach będziemy musieli, w mniejszym stopniu, ale jednak – ten projekt kontynuować.

Warto podkreślić, że pomimo dodatkowej rozbudowy oświetlenia, zużycie energii elektrycznej po modernizacji spadnie o blisko **36%** w stosunku do obecnego zużycia, gdyż moc ponad 2 600 istniejących lamp była wyższa niż łączna moc nowych **4 447** lamp LED. Dzięki rozbudowie systemu oświetlenia na terenie gminy dbamy o to, aby mieszkańcy mogli poczuć się bezpieczniej w swojej najbliższej okolicy. ■

Foto: M. Kłoch

**Jacek Kardas,
Przewodniczący
Komisji
Infrastruktury**

Odwaga w podejmowaniu decyzji prowadzi do sukcesu. A takim niewątpliwie jest budowa oświetlenia w formule PPP, największa w Polsce! Porównując lata ubiegłe, z budżetu gminy finansowaliśmy modernizację albo budowę około 50–70 lamp rocznie. Utrzymanie takiego tempa prowadzonych inwestycji wiązałoby się z długoletnim oczekiwaniem na dobudowę oświetlenia. Gdyby nie projekt PPP i zobowiązanie finansowe, na taki efekt musielibyśmy czekać 63 lata.

Nowe przychodnie zdrowia

W Wiązownie powstanie nowy ośrodek zdrowia. W 2023 r. wykonaliśmy projekt i pozyskaliśmy dotację na jego budowę. W ciągu dwóch lat zbudujemy nowoczesną przychodnię, która pozwoli zapewnić podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom naszej gminy. W planach jest także budowa nowej przychodni w Gliniance.

Na terenie naszej gminy działają dwie przychodnie zdrowia – w Wiązownie oraz w Gliniance. Oba budynki są już za małe jak na potrzeby rosnącej liczby mieszkańców. Obiekty są własnością gminy, a działalność w nich prowadzą firmy prywatne, prowadzące NZOZ. Budynek w Wiązownie wraz z przyległym terenem

budowę. Trwa weryfikacja ofert przetargowych. Wkrótce wybierzemy wykonawcę i ruszymy z budową pierwszego ośrodka – w Wiązownie na działce za gminnym targowiskiem.

Wnętrze przychodni (w sumie blisko 630 m²) będzie podzielone na trzy główne strefy – dla dorosłych, dzieci chorych i zdrowych. Na obszarze tej pierwszej strefy swoje miejsce znajdą gabinety: dwa dla lekarzy rodzinnych, po jednym dla lekarza ginekologa, położnej oraz stomatologa, jeden zabiegowy i jeden dla pielęgniarki środowiskowej. Należy pamiętać, że przypisanie gabinetów specjalistom nie oznacza, iż automatycznie po otwarciu będą tam oni funkcjonować.

Budynek będzie w pełni przystosowany do osób ze szczególnymi potrzebami, będzie również wyposażony w wentylację mechaniczną oraz powietrzną pompę ciepła. W jego sąsiedztwie powstanie parking dla pacjentów. Lokalizacja, choć korzystna dla zdecydowanej większości mieszkańców, budzi kontrowersje wśród właścicieli najbliższej położonych nieruchomości. W toku dalszych prac, m.in. nad organizacją ruchu, będziemy się starali zadbać także o ich interesy.

Teraz skoncentrujemy się na sprawnym przeprowadzeniu inwestycji. Kwestią otwartą pozostaje współpraca z zewnętrzną firmą obsługującą pacjentów (tak jest obecnie) lub przejęcie tych obowiązków np. przez spółkę, której właścicielem byłaby gmina. Nowoczesna infrastruktura będzie podstawą do budowania planu dalszych działań.

Wartość inwestycji ogółem to blisko 7,5 mln zł, w tym 6 mln zł dofinansowania, które pochodzi z VIII edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Termin realizacji

zakłada, że nowa przychodnia powstanie do końca 2025 r. A dla mieszkańców udostępniona będzie 4–6 miesięcy później – po pełnym wyposażeniu.

Przygotowania do budowy przychodni w Gliniance znajdują się na etapie uzyskiwania pozwolenia na budowę. Następnie będziemy szukać źródła finansowania, by zrealizować inwestycję. ■

jest objęty nadzorem konserwatora zabytków. Z tego też powodu wykluczona jest jego większa modernizacja i rozbudowa. Dlatego też zdecydowaliśmy się na budowę nowych przychodni w nowych lokalizacjach. Robimy to ze względu na mieszkańców, bo nie możemy dopuścić do sytuacji, aby zostali pozbawieni dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), gdyż jej zapewnienie należy do zadań własnych gminy, a ta może robić to przez publiczne lub niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej.

Dzięki pozyskanej dotacji w 2023 r. powstała kompletna dokumentacja techniczna oraz uzyskaliśmy pozwolenie na

Będzie to zależeć od wielu różnych czynników. Tu też będą magazyny, pomieszczenia porządkowe czy pokój socjalny oraz toalety, zarówno dla pacjentów, jak i personelu. W sumie ten obszar zajmie blisko 340 m².

W części dla dzieci chorych (blisko 58 m²) znajdzie się poczekalnia, gabinet pediatrii oraz pokój dla matki z dzieckiem, a w części dla dzieci zdrowych (blisko 90 m²) – poczekalnia, gabinet pediatrii oraz punkt szczepień, jak również pokój dla matki z dzieckiem. W ramach przychodni będzie działać także apteka, z częścią ogólnodostępną i zapleczem magazynowym, która zajmie blisko 132 m².

Wizualizacja przychodni w Wiązownie

**W lutym
przekazaliśmy
lokalę naszym
mieszkańcom**

Foto: I. Trzaska

Mieszkania dla najbardziej potrzebujących

Budowa mieszkań komunalnych to kolejna duża inwestycja, którą praktycznie ukończyliśmy w 2023 r. Kompleks powstał w Radiówku. W trzech budynkach są 24 mieszkania. To niemal dwa razy więcej niż cały obecny zasób mieszkań komunalnych, którymi dysponujemy.

W Radiówku, na skraju osiedla, powstały trzy budynki komunalne. Są one dwukondygnacyjne i niepodpiwniczone. W każdym zaprojektowano osiem lokali mieszkalnych z aneksami kuchennymi w pokojach dziennych. Mieszkania mają od 34 do 52 m². W sumie jest ich 24. Wszystkie mają proste, ale funkcjonalne łazienki i kuchnie z dolną zabudową oraz płytą indukcyjną z piekarnikiem elektrycznym.

Wszystkie mieszkania mają centralne ogrzewanie oraz niezależne wejścia z zewnątrz i są wyposażone w domofony. W zależności od kondygnacji, przynależą do nich balkon lub ogródek z tarasem. W każdym z trzech budynków na parterze znajduje się mieszkanie przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, m.in. poruszających się na wózkach. Do wszystkich lokali przypisane są zewnętrzne komórki gospodarcze.

Wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego złożyło 39 osób. Przy ich rozpatrywaniu brano pod uwagę warunki, w jakich żyli oraz dochody, jakie osiągały. Ostatecznie zakwalifikowało się 18 wniosków. Pozostałe mieszkania zajmują osoby, które przebywały w dotychczasowych lokalach.

Obok jednego z budynków znajduje się niewielki plac zabaw dla dzieci. Teren jest ogrodzony.

Koszt całej inwestycji to blisko 11 mln zł. Na jej zrealizowanie uzyskaliśmy prawie 8,8 mln zł bezzwrotnego wsparcia z Funduszu Dopląt w ramach realizacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego, rządowego programu budownictwa komunalnego. Mieszkania komunalne są własnością Gminy Wiązowna, zarządza nimi gminna spółka komunalna HYDRODUKT. ■

BGK
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

Foto: M. Kłoch

Bogumiła Majewska, Wiceprzewodnicząca Rady Gminy Wiązowna

Pomoc tym, których sytuacja życiowa nie pozwala na samodzielny zakup czy najem mieszkania, to obowiązek samorządu. To także przywilej tych, dla których los jest łaskawszy. W Radiówku swoje miejsce znalazły osoby z niepełnosprawnościami, samotne matki z dziećmi czy seniorzy pozbawieni opieki rodziny oraz zastępeni emerytowani nauczyciele, którzy dotychczas mieszkali w lokalach o niskim standardzie. Oczywiście, potrzeb mieszkaniowych w naszej gminie jest dużo więcej i zamierzamy je sukcesywnie realizować. Jeśli znają Państwo osoby, które wymagają pomocy, a nie mają odwagi lub nie wiedzą, że mogą liczyć na wsparcie, proszę o kontakt z naszym Centrum Usług Społecznych w Radiówku pod nr tel. 22 780 46 59. Nasza sieć wsparcia społecznego jest szeroka, na pewno nie odmówimy pomocy nikomu potrzebującemu.

Stacja napraw
i miejsce odpoczynku
dla rowerzystów
w Malcanowie

Foto: I. Trzaska

Mamy już ponad 20 km dróg dla jednośladów

W 2023 r. zakończyliśmy budowę drugiej ścieżki rowerowej w naszej gminie. Do użytku oddaliśmy ostatnie budowane fragmenty w Duchnowie, Pęclinie i pomiędzy Malcanowem a Lipowem. To łącznie 12 km nowych dróg dla jednośladów. W Malcanowie przy „Lagunie” powstała też stacja napraw i miejsce odpoczynku dla rowerzystów. W planach mamy już kolejne odcinki.

W ramach drugiego projektu budowy ścieżek wybudowaliśmy łącznie ponad 12 km dróg dla rowerów bądź ciągów pieszo-rowerowych. W ciągu ostatnich sześciu lat do użytku rowerzystów oddaliśmy w sumie ponad **20 km** dróg dla jednośladów.

Odcinek od Lipowa do Malcanowa ma długość 1033 m. To szczególnie na niego czekali młodzi mieszkańcy Lipowa oraz ich rodzice. Dzięki temu fragmentowi dzieci mogą bezpiecznie dojeżdżać na rowerach do szkoły w Malcanowie czy na „Lagunę”.

W ramach budowy fragmentu ścieżki w Malcanowie powstało miejsce odpoczynku dla rowerzystów przy „Lagunie”. Miłośnicy jednośladów w trakcie przejazdu mogą zatrzymać się pod wiatą,

odpocząć lub, jeśli zajdzie taka potrzeba, naprawić rower. Stalowe zadaszenie pokryte jest lamelami w kolorze pni drzew. Przy nim zamontowano stojaki na rowery, stację z niezbędnymi narzędziami, ławostół. Wokół zasadzono krzewy oraz ustawiono kosze na śmieci. Teren jest monitorowany.

Inwestycja w Malcanowie zakończyła trwający ponad trzy lata proces budowy drugiej ścieżki rowerowej na terenie gminy. Cała trasa kosztowała ponad **12 mln zł**, z czego 10 989 757,93 zł to dotacja w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020 (RPO WM 2014–2020).

Wybudowana w tym projekcie ścieżka podąża z Duchnowa przez Wiązownę, Pęcclin do Dziechcińca, gdzie łączy się z ciągiem pieszo-rowerowym prowadzącym do Malcanowa. Dalej jedziemy przez Lipowo aż do Szkoły Podstawowej w Gliniance.

Łącznie od 2018 r. wybudowaliśmy ponad **20 km** tras dla jednośladów. Kosztowało to w sumie ponad **26 mln zł**. Obecnie rowerzyści bezpiecznie mogą przejechać trasę z Józefowa do Halinowa przez Wiązownę oraz z Glinianki do Duchnowa. Obie ścieżki łączą się w Wiązownie.

To nie koniec tego typu inwestycji na terenie gminy. Ścieżki podnoszą bezpieczeństwo rowerzystów i pozostałych użytkowników dróg – przede wszystkim dzieci dojeżdżających do szkoły, co szczególnie na terenach wiejskich – nie zawsze w pełni oświetlonych – ma ogromne znaczenie. W planach mamy już budowę odcinka od Rzakty do Glinianki. W 2024 r. chcemy wykonać projekt tego odcinka, a gdy pozyskamy środki – rozpoczniemy jego budowę. ■

Boisko w Boryszewie ma bezpieczną nawierzchnię

Inwestujemy w tereny do uprawiania sportów

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europe inwestująca w obszary wiejskie.”

Foto: I. Trzaska

W roku 2023 zbudowaliśmy nowe boisko wielofunkcyjne przy świetlicy wiejskiej w Boryszewie. Zamontowaliśmy też dodatkowe urządzenia siłowni plenerowych przy świetlicach w Dziechcińcu, Rzakie oraz Woli Duckiej.

W roku 2022 wykonaliśmy projekt, którego potrzebowaliśmy do wybudowania boiska wielofunkcyjnego przy świetlicy wiejskiej w Boryszewie. W ramach tej inwestycji powstało boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową, na którym mieszkańcy otrzymali przestrzeń do gry w piłkę nożną, ręczną, koszykówkę oraz siatkówkę i badminton. Boisko zostało wygródzone piłkochwyłami o wysokości 5 m, a przestrzeń nad boiskiem dodatkowo została zabezpieczona siatką. W obrębie boiska zamontowaliśmy oświetlenie oraz monitoring wizyjny terenu. Wartość nowego boiska wraz z oświetleniem to ponad **500 tys. zł**. Na realizację tego projektu pozyskaliśmy dofinansowanie w ramach programu „Mazowsze dla sportu 2023” w kwocie 240 tys. zł.

Sukcesywnie doposażaliśmy również istniejące tereny rekreacji w urządzenia siłowni plenerowych. I tak w roku 2023 w naszej gminie powstało 14 dodatkowych urządzeń służących aktywności fizycznej na świeżym powietrzu. Przy placu zabaw i istniejącej strefie aktywności w Dziechcińcu zamontowaliśmy trzy dodatkowe urządzenia o wartości blisko

12,5 tys. zł. W Woli Duckiej oraz przy świetlicy w Rzakie powstały całkiem nowe siłownie plenerowe – w tej pierwszej stanęło sześć urządzeń o wartości **28 tys. zł**, natomiast w Rzakie pięć urządzeń o wartości **24 tys. zł**.

W ubiegłym roku wybudowaliśmy także nowe zaplecze rekreacyjno-sportowe przy boisku Advitu w Wiązownie. W nowym pawilonie mieszczą się szatnie z sanitariatami. Z pewnością nowy obiekt poprawi wizerunek tego miejsca oraz zdecyduje o zwiększeniu liczby osób aktywnie spędzających czas na rozwijaniu swoich pasji. Całkowity koszt budowy to **268 304,14 zł**, z czego 98 183,14 zł to wkład własny ze środków gminy. Zadanie było współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Jest dla nas oczywiste, że potrzebujemy nowoczesnego centrum sportu, które zapewni przestrzeń treningową i rekreacyjną dla mieszkańców pasjonujących się różnymi dyscyplinami sportu. Pierwotnie taka inwestycja miała powstać w centrum Wiązowny na terenach dzisiejszego klubu Advit. Z dwóch powodów okazało się to jednak niemożliwe. Po pierwsze – teren, choć piękny, nie pozwala na umiejscowienie tam wszystkich niezbędnych funkcji. Po drugie – sąsiedztwo takiego obiektu budzi niepokój okolicznych mieszkańców.

Dla budowy tego obiektu kluczowe są więc – po pierwsze znalezienie dogodnej, dużej działki, która zminimalizuje uciążliwość dla sąsiadów, a po drugie – duże zewnętrzne dofinansowania. Szacujemy, że taki obiekt będzie kosztował kilkadziesiąt milionów złotych. W nowej kadencji samorządu będziemy dążyli do realizacji tych planów. ■

Foto: M. Klich

Mariola Kublik, Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Ekologii i Edukacji

Wraz z rozwijaniem się naszej społeczności, należy rozwijać życie społeczne, w tym sport i rekreację. Kolejne inwestycje typu boiska, siłownie czy place zabaw cieszą się zainteresowaniem mieszkańców. Tych dużych i tych małych. W sumie w 2023 r. na sport przeznaczaliśmy z budżetu gminy 500 403,48 zł, w tym 494 413,48 zł na infrastrukturę. Nie poprzestajemy na tym i wciąż szukamy nowych miejsc do budowania nowoczesnych obiektów sportowych, a także kolejnych dofinansowań na rozwój różnych dyscyplin sportowych.

Foto: J. Trzaska

W kwietniu Centrum
w Gliniance oddaliśmy
mieszkańcom do użytku

Świetlica w Dziechcińcu

Duchnowski Dom Kultury

Inwestycje w kulturę

Nasza gmina wzbogaciła się w 2023 r. o kolejne dwa nowe miejsca, które służą mieszkańcom jako świetlice. W tych obiektach mamy szansę na sąsiedzkie spotkania. Odbývają się w nich także zajęcia oraz różnego rodzaju wydarzenia kulturalne. To Duchnowski Dom Kultury oraz świetlica w Dziechcińcu. Wyremontowaliśmy też drewniany obiekt w Żanęcinie. W grudniu 2023 r. byliśmy już na ukończeniu Centrum Aktywności Lokalnej w Gliniance i rozpoczęliśmy budowę kolejnego obiektu – w Góraszce.

Budynek w Duchnowie łączy w sobie funkcję świetlicy oraz filii biblioteki. Powstał na miejscu dawnego obiektu. Przebudowa tego starego była nieoptymalna, dlatego podjęliśmy decyzję o jego wyburzeniu i postawieniu nowego. Całkowity koszt budowy to blisko **4,2 mln zł**, w tym 750 tys. zł pochodzi z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

W ramach tworzenia sieci świetlic wiejskich na terenie naszej gminy, po Izabeli, Majdanie, Pęclinie, Kopkach, Rzakcie oraz Lipowie, powstał siódmy obiekt w Dziechcińcu. W ramach inwestycji stanął parterowy budynek o powierzchni użytkowej blisko 95 m². Jest tam sala świetlicy (aula), pomieszczenie socjalno-kuchenne, są sanitariaty oraz pomieszczenie gospodarcze. Obiekt jednocześnie mieści 50 użytkowników. Do budynku bez problemu dostają się osoby z niepełnosprawnościami. Nawierzchnie utwardzone z kostki

betonowej umożliwiają swobodny dostęp do budynku z każdej strony (bez barier architektonicznych). W pobliżu budynku są miejsca postojowe, w tym jedno dla osób niepełnosprawnych. Teren wokół budynku jest monitorowany przez system kamer zewnętrznych. W pomieszczeniach zainstalowano alarm. Cała inwestycja to koszt **820 tys. zł**, a na realizację inwestycji otrzymaliśmy dofinansowanie w ramach programu wsparcia „Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych 2023” w kwocie 150 tys. zł.

W lipcu zakończyliśmy prace remontowe w Żanęcinie. W świetlicy wymieniono okna i drzwi wejściowe oraz wewnętrzne, docieplono budynek, oczyszczono, odnowiono i zaimpregnowano drewnianą elewację. W środku odnowiono pomieszczenia (salę, kuchnię i łazienkę), pomalowano ściany, zamontowano kasetony na suficie. Na podłodze pojawiła się wykładzina. Do budynku dokupiono i ustawiono nowy domek na narzędzia. Koszt remontu to blisko **63 tys. zł**, z czego 32 tys. zł pochodziły z funduszu sołteckiego miejscowości.

W październiku 2023 r. podpisaliśmy umowę z firmą SSGroup Sp. z o.o. na budowę kolejnej, ósmej już świetlicy. Powstaje ona w Góraszce przy ul. Mickiewicza. Zakończenie prac budowlanych planowane jest na lipiec 2024 r., a uzyskanie pozwolenia na użytkowanie – wrzesień 2024 r.

W 2023 r. prawie na ukończeniu była także modernizacja obiektu w Gliniance, w którym powstało Centrum Aktywności Lokalnej dla mieszkańców okolicznych sołectw. Po przebudowie powiększyła się przestrzeń przeznaczona na pomieszczenia biblioteki, a na poziomie poddasza powstała świetlica wiejska. Jest też miejsce dla Koła Gospodyń Wiejskich w Gliniance i Stowarzyszenia „Wawrzyńnioki”. Wartość realizowanej umowy to **4 304 032,16 zł**. Na tę inwestycję otrzymaliśmy dofinansowanie – 1 514 403,34 zł – ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014–2020 Osi Priorytetowej XII REACT-EU dla Mazowsza, Działanie 12.1 REACT-EU dla termomodernizacji budynków użyteczności publicznej na Mazowszu.

Dodatkowo w 2023 r. „Pawilon Kultury” Gminny Ośrodek Kultury w Wiązownie uruchomił projekt partycypacji mieszkańców w tworzeniu oferty kulturalnej i rozrywkowej w świetlicach. W ramach projektu „Mam pomysł” mieszkańcy gminy mieli do wykorzystania ponad **250 tys. zł**, m.in. na wydarzenia w świetlicach. Ze wsparciem ośrodka kultury stworzyli ponad 50 wydarzeń i projektów lokalnych. Ofertę w świetlicach budował także projekt „Świetlik”, w ramach którego zrealizowano 20 wydarzeń, warsztatów i imprez w całej gminie. Budżet na działania kulturalne w świetlicach jest sukcesywnie, co roku podnoszony. Więcej na ten temat piszemy na str. 36. ■

Pomoc rzeczowa i finansowa z korzyścią dla wszystkich

Mając na uwadze potrzeby mieszkańców naszej gminy, radni ponownie zdecydowali o udzieleniu pomocy rzeczowej i finansowej dla jednostek zewnętrznych – Powiatu Otwockiego oraz Województwa Mazowieckiego. W sumie było to blisko 600 tys. zł.

W ramach pomocy finansowej i rzeczowej przekazaliśmy lub wykonaliśmy:

182 400 zł – pomoc finansowa dla Powiatu – remont odcinka drogi powiatowej nr 2709W Malcanów – Lipowo. Był to długo wyczekiwany i konieczny remont nawierzchni jezdni na odcinku od „Laguny” w Malcanowie do świetlicy w Lipowie. Prace budowlane zakończyły się w pod koniec 2023 r. i zapewnią na najbliższe lata mieszkańcom komfortową komunikację. Łączna wartość wykonanych robót to **1 696 006,66 zł**.

280 000 zł – pomoc rzeczowa dla Powiatu – budowa 330 m odcinka chodnika od strony ul. Szkolnej w Zakręcie w kierunku Michałówek wraz z przystankami przy drodze nr 2701W Izabela

– Michałówek. W następnych latach planujemy kontynuować tę inwestycję. Dokumentację projektową, również w formie pomocy rzeczowej, wykonaliśmy w 2022 r.

92 988 zł – pomoc rzeczowa dla Powiatu – projekt chodnika na ul. Malowniczej w Kącku – Dokumentacja umożliwi w następnych latach budowę chodnika na odcinku od ul. Bursztynowej do posesji ul. Malownicza 22A oraz nowych peronów autobusowych w rejonie ul. Bursztynowej.

38 000 zł – pomoc rzeczowa dla Powiatu – projekt chodnika i ścieżki rowerowej na ul. Mostów w Woli Karczewskiej i ul. Łąkowej w Lipowie. To kontynuacja prac rozpoczętych w 2022 r. Ze względu na sąsiedztwo rezerwatu Świder proces ten jest złożony i wymaga czasu, dlatego prace nad projektem kontynuujemy w 2024 r.

W ramach pomocy rzeczowej dla Województwa Mazowieckiego rozpoczęliśmy prace nad projektem kładki na starorzeczcu rzeki Mienia na ul. Lubelskiej w Wiązownie. Koncepcja budowy

Grażyna Kilbach,
Przewodnicząca
Rady Powiatu
Otwockiego

Foto: FB

Współpraca przynosi korzyści każdej stronie. Tak jest od kilku lat na linii samorząd gminny – Powiat Otwocki, a korzyści to nowe inwestycje na drogach powiatowych, powstające za miliony złotych, z udziałem finansowym obydwu samorządów i wsparciu środków zewnętrznych. Gdy przyświeca nam jeden wspólny cel – bezpieczeństwo mieszkańców, żadna przeszkoda nas nie zatrzyma. Tak było m.in. przy budowie chodnika w Dziechcińcu, a teraz w Żanęcinie. Tak jest w kwestii ronda w Gliniance, którego nie udałoby się sfinalizować, gdyby nie osobiste wsparcie wójta Janusza Budnego. I chociaż jest jeszcze wiele do zrobienia, to jestem przekonana, że wspólnie wykonamy założenia planu na najbliższą kadencję samorządów.

kładki łączącej ścieżkę rowerową w rejonie mostu przy targowisku w Wiązownie ma na celu podniesienie bezpieczeństwa uczestników ruchu pieszego i rowerowego. Cały proces formalno-prawny tej inwestycji jest złożony i wymaga czasu na realizację, dlatego kontynuacja tego zadania przewidziana jest na 2024 r. i lata przyszłe w ramach kompleksowej przebudowy ul. Lubelskiej w Wiązownie.

Natomiast Powiat Otwocki:

za **4 115 074,40 zł** zaczął budowę drogi powiatowej nr 2709W w Żanęcinie. Dzięki powstałej tam ścieżce pieszo-rowerowej znacząco podniesie się bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów w ruchu drogowym na ul. Rajskiej w Żanęcinie, na której po zakończeniu budowy trasy S17 obserwuje się wzmożony ruch pojazdów.

za **2 381 682,23 zł** rozbudowuje skrzyżowanie ul. Napoleńskiej i Łąkowej w Gliniance – w ramach inwestycji powstaje rondo uzupełnione o ciągi piesze, pieszo-rowerowe i drogi rowerowe, które będą stanowić połączenie wybudowanej w latach ubiegłych infrastruktury dla pieszych i rowerów. Pierwsze prace remontowe rozpoczęły się z końcem 2022 r. i są kontynuowane w 2024 r. Gmina przekaze, w ramach dodatkowych robót zleconych przez nas, na ten cel 160 tys. zł. ■

Wyremontowana przez powiat droga Malcanów – Lipowo

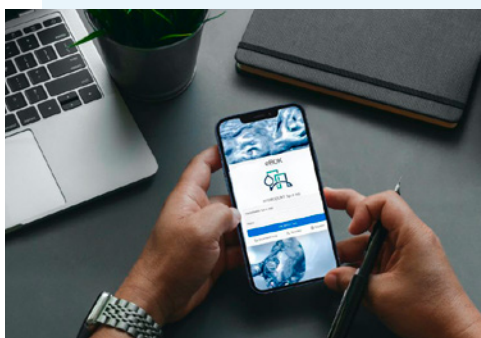
Foto: I. Trzaska

Dwa lata Spółki HYDRODUKT

Nasza spółka komunalna w styczniu 2024 r. skończyła dwa lata. To był intensywny czas rozwoju i wdrażania nowych usług. Już dziś możemy powiedzieć, że decyzja o przekształceniu dawnego Zakładu Gospodarki Komunalnej była strzałem w dziesiątkę.

Mając na uwadze stałe podnoszenie jakości świadczonych usług, spółka uruchomiła w 2023 r. e-BOK – Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta. To platforma internetowa, która poprzez system zgłoszeniowy usprawnia i ułatwia kontakt mieszkańców z pracownikami oraz zapewnia przez 24 godziny na dobę, siedem dni w tygodniu dostęp do niezbędnych informacji rozliczeniowych. Z systemu e-BOK-a można korzystać zarówno z komputera stacjonarnego, jak i urządzeń mobilnych. W systemie znajduje się formularz kontaktowy oraz komunikator, rejestrujący korespondencję pomiędzy odbiorcami a pracownikami spółki. Odbiorcy rejestrujący się w systemie rezygnują z papierowej formy faktury na rzecz jej cyfrowego odpowiednika. Do systemu zarejestrowało się już 450 odbiorców.

Spółka kontynuowała w 2023 r. rozpoczętą w 2022 r. wymianę wodomierzy na wodomierze z systemem zdalnego odczytu pozwalające nie tylko oszczędzać czas w stosunku do odczytów ręcznych, ale też unikać błędów, czasochłonnych wizyt kontrolnych i szacunkowych rozliczeń.

W 2023 r. HYDRODUKT zrealizował wiele inwestycji m.in.:

Wybudował odcinki wodociągów – w Duchnowie ul. Oliwkowa (238,5 m, 47 730,16 zł netto), na działce nr ew. 678 i 335 w Gliniance (228 m, 11 037,46 zł netto), na działkach w Gliniance i Lipowie (412 m, 15 78,10 zł netto), odcinek w ul. Doliny Świdra w Woli Karczewskiej

i w ul. Szkolnej w Gliniance (465 m, 115 841,25 zł netto).

Wykonał modernizację przepompowni ścieków – dwóch przepompowni ścieków na sieci kanalizacji sanitarnej w Wiązownie w ul. Kąckiej oraz modernizację przepompowni ścieków wraz z przebudową sieci kanalizacji sanitarnej w Wiązownie w ul. Sadowej (170 600 zł netto).

Wybudował odcinek sieci kanalizacji – na dz. nr ew. 220/1, 211/12 w Wiązownie Kościelnej (147 m, 60 069,71 zł netto).

Opracował dokumentację projektową – budowy wodociągu o długości 488,5 m w 12 działkach w Wiązownie Kościelnej, sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Południowej w Góraszce oraz wodociągu o długości 165,5 m w ul. Szyszkowa w Malcanowie i w Kruszówcu w ul. Nowej, Kocie i Bluszczowej o długości 930 m.

Spółka w 2023 r. wykonała drogę asfaltową – ul. Cyprysową w Gliniance na odcinku 402 m oraz na drodze gminnej ul. Sadowej w Wiązownie na długości 271 m od strony ul. Pęćlińskiej. Przebudowała również ul. Górną (452,37 m) i odcinek ul. Krętej w Zakręcie (175 m). Spółka wybudowała również peron autobusowy o długości 20 m i szerokości 3 m z kostki brukowej w Emowie. ■

Rodzaj sprzętu	Wartość (zł)	Do czego wykorzystywany
Ciągnik rolniczy New Holland	370 138,50	Transport kruszyw i ziemi, koszenie poboczy dróg, odśnieżanie, posypywanie w okresie zimowym
Przyczepa ciężarowo-rolnicza MAMUT	125 138,50	Transport kruszyw i ziemi
Układarka mas bitumicznych VOLVO wraz z poszerzeniami	500 000	Wykonywanie nawierzchni asfaltowej
Skrapiarka do emulsji bitumicznej wraz z przyczepą dwuosiową	38 025	Naprawy dróg, przygotowanie podbudowy pod nową nawierzchnię asfaltową
Plug śnieżny	4 000	Zimowe utrzymanie
Kosiarka bijakowa PRONAR	8 000	Utrzymanie poboczy dróg
Kosiarka bijakowa PRONAR BISKUPIEC	10 000	Utrzymanie poboczy dróg
Ciągnik rolniczy ZETOR 12111 WOT 06C4	25 083,50	Koszenie poboczy, odśnieżanie, posypywanie w okresie zimowym, transport kruszyw
Ciągnik rolniczy ZETOR 12111 WOT 01C8	23 083,50	Holowanie przyczepy niskopodwoziowej, odśnieżanie, posypywanie w okresie zimowym, transport kruszyw
Zagęszczarka Belle PCX 20 A	5 270	Naprawa ubytków w asfaltowych nawierzchniach dróg
Wóz asenizacyjny PN-50	37 437	Polewanie dróg przed sypaniem chlorem wapnia, wypompowywanie wody
Przyczepa niskopodwoziowa Redrock	55 137	Transport rozścielacza
Samochód Renault Kangoo	16 808,50	Kontrola napraw dróg i zimowego utrzymania
Zagęszczarka Bomag	24 560	Zagęszczanie gruntu
Agregat prądowórczy FOGO	4 349,59	Podtrzymanie pracy urządzeń elektrycznych
Mini koparka (leasing)	6 736 (rata)	Budowa przyłączy, usuwanie awarii itp.

Fot: Adobe Stock

Kolejne odcinki kanalizacji

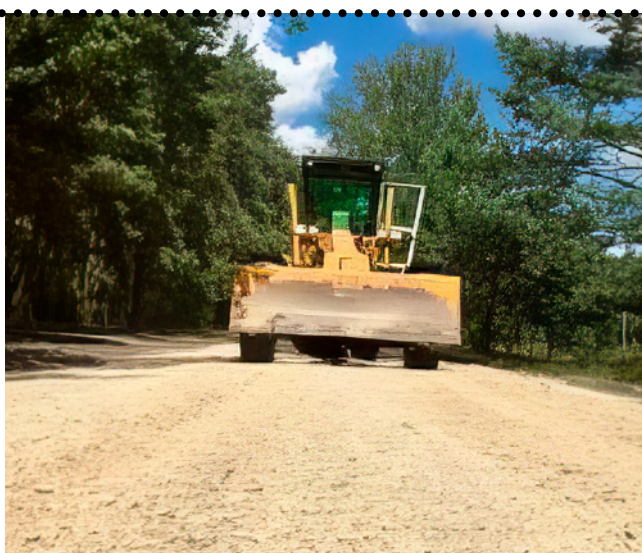
Długość sieci kanalizacyjnej w naszej gminie na koniec 2023 r. wyniosła 75,79 km, czyli o 4,10 km więcej niż w 2022 r. Koszt tej inwestycji to ponad 5,3 mln zł. Nowe odcinki sieci powstały m.in. na ul. Krótkiej w Góraszce i Pięknej w Majdanie, Lawendowej w Duchnowie, ul. Prostej, ul. Olszowej, ul. Akacji, fragment ul. Rajskiej, ul. Kameralna w Żanęcinie, ul. Klonowej, ul. Lobelli w Wiązownie oraz na ulicach bez nazwy w Boryszewie, Emowie. Do zbiorczej sieci kanalizacyjnej podłączono kolejnych 69 budynków. Tego typ inwestycja jest bardzo kosztowna. Wybudowanie 1 km sieci to wydatek ponad 1 mln zł. Koszt ten może wzrosnąć z różnych powodów. Wystarczy, że teren, na którym powstaje kanalizacja, trzeba osuszyć albo wymienić ziemię z gliniastej na bardziej sypką. Na budowę kanalizacji w Żanęcinie otrzymaliśmy dofinansowanie w kwocie 1,9 mln zł z Rządowego Funduszu Polski Łąd: Program Inwestycji Strategicznych, natomiast na ul. Lobelli oraz w Boryszewie uzyskaliśmy 57 tys. zł w ramach inicjatywy lokalnej od mieszkańców.

Bez wodociągu ani rusz

Na mapie naszej gminy zostało już niewiele białych plam wodociągowych. Sieć na koniec 2023 r. miała 220,70 km długości, czyli o 4,33 km więcej aniżeli w 2022 r. Poziom zwodociągowania wynosił 98,2% (2022 r. – 98,1%). Na budowę wodociągów wydaliśmy w 2023 r. blisko 1,27 mln zł. W ramach inicjatyw lokalnych przyjęliśmy do wykonania sześć zadań. Podczas realizacji inicjatyw, mieszkańcy mogą zaoferować swoją pracę społeczną, wkład rzeczowy (np. urządzenia, projekty konieczne do wykonania inicjatywy) lub wkład finansowy. Gmina natomiast może zaoferować pomoc finansową lub rzeczową – w zależności od zakresu zadania. Dzięki takiemu układowi wybudowaliśmy kolejne odcinki sieci wodociągowej. Wkład mieszkańców wyniósł 80 tys. zł.

Fot: Adobe Stock

Fot: Hydrodukt

Utrzymanie gminnych dróg

W naszej gminie jest ponad 321 km dróg, w tym 222 km dróg gminnych i ponad 99 km dróg wewnętrznych, będących własnością gminy. W większości są to drogi gruntowe, częściowo utwardzone. Spółka Hydrodukt jest odpowiedzialna za utrzymanie gminnej infrastruktury drogowej. Zajmuje się bieżącymi naprawami. W 2023 r. podjęto działania mające na celu zapewnienie sprawnego funkcjonowania sieci dróg gminnych na łącznej długości 156,14 km. Na drogach asfaltowych uzupełniono masą na zimno ubytki na łącznej powierzchni 328,4 m².

Uwaga! Teren monitorowany

Na przestrzeni ostatnich kilku lat na terenie gminy trwa rozbudowa sieci monitoringu. Do końca 2023 r. zamontowaliśmy w sumie 217 kamer, w tym 59 na terenach świetlic wiejskich. W ciągu ostatniego roku w ramach poprawy bezpieczeństwa naszych mieszkańców m.in. wykonaliśmy monitoring na terenie świetlicy wiejskiej oraz pumprucku w Góraszce (11 kamer), zamontowaliśmy kamerę przy pomniku Hanny Chrzanowskiej na terenie Gminnego Parku Centrum w Wiązownie, dwie kamery pojawiły się w Majdanie, a trzy na Osiedlu Radiówek. Wykonaliśmy też monitoring na terenie placu zabaw „Zakącik” w Zakręcie oraz na terenie boiska wielofunkcyjnego przy świetlicy wiejskiej w Boryszewie.

Fot: Adobe Stock

Budżet – wyzwanie każdego samorządu

W 2023 roku dochody naszego samorządu wyniosły 139 965 009,45 zł i były o ponad 9,3 mln zł mniejsze niż w 2022 r. Kolejny raz najwięcej wydaliśmy na oświatę i wychowanie oraz utrzymanie, modernizację i budowę dróg. Najwięcej pieniędzy do budżetu wpłynęło z podatku PIT i CIT, dlatego tak ważne dla gminy jest, aby osoby, które mieszkają w gminie, tu płaciły swoje podatki.

W 2023 r. w budżecie gminy zaplanowaliśmy dochody na poziomie 147 052 985,99, zł, a zrealizowaliśmy je na kwotę 139 965 009,45 zł (95,18%). Dochody bieżące zaplanowane w wysokości 119 176 614,89 zł wykonaliśmy na poziomie 114 886 181,33 zł (96,40%). Plan dochodów

majątkowych wynosił 27 876 371,10 zł, a zrealizowaliśmy 25 078 828,12 zł (89,96%). Deficyt planowaliśmy w wysokości 45 066 769,48 zł, a ostatecznie

wyniósł on 44 244 449,19 zł. Różnica w kwocie 822 320,29 zł wynika z niższego wykonania planu wydatków.

Wyszczególnienie

Wyszczególnienie	Wykonanie dochodów w 2022 r. (zł)	Wykonanie dochodów w 2023 r. (zł)
Udziały w podatku dochodowym PIT i CIT	33 548 980	32 372 876
Dotacje na bieżące zadania własne i zlecone	15 740 010	7 251 224
Podatki i opłaty lokalne	19 355 533	21 064 791
Subwencje	29 076 218	27 844 709
Dochody majątkowe	18 309 054	25 078 828
Pozostałe dochody	27 789 687	20 421 870
Opłaty za gospodarowanie odpadami	5 491 276	5 930 711
Razem	149 310 758	139 965 009

W budżecie 2023 r., pomimo trwającego konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy oraz rosnącym poziomem inflacji, wzrostem cen a przy tym brakiem podwyżek stawek podatkowych na rok 2023, utrzymała się tendencja wzrostu dochodów z podatku od nieruchomości, które wyniosły 18 938 370,90 zł i wzrosły w stosunku do poprzedniego roku o 1 715 160,11 zł (o 9,96%).

To świadczy o nierestrykcyjnej i wyważonej polityce dotyczącej podatków lokalnych, intensywnej urbanizacji gminy Wiązowna i coraz większym zainteresowaniu przedsiębiorców lokalizacją swojej działalności wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych (drogi krajowe Nr A2 i nr S17) w związku z ich przebudową, a także o wysokiej świadomości mieszkańców w kwestii rozliczania swojego podatku dochodowego (PIT) w Urzędzie Skarbowym w Otwocku właściwym dla swojego miejsca zamieszkania. Za to dziękujemy.

Dochody z podatku: rolnego, leśnego oraz lokalnych od osób prawnych

Rodzaj dochodu	Wykonanie za 2022 r. (w zł)	Wykonanie za 2023 r. (w zł)
Podatek od nieruchomości	8 974 675,86	9 887 864,69
Podatek rolny	9 339,09	4 747,25
Podatek leśny	54 321,00	83 083,00
Podatek od środków transportowych	1 086 826,04	957 120,36
Odsetki	66 939,38	104 851,76

Leszek Sobota, Przewodniczący Komisji Budżetu i Rozwoju

O finansach publicznych mówi się wiele, ale realnego wsparcia ze strony rządu, który ustala m.in. poziom subwencji czy wpływów z podatków, do tej pory nie było. To trudna sytuacja dla każdego samorządu, który chce się rozwijać. Dlatego apelujemy do naszych przedstawicieli w administracji rządowej, posłów i senatorów, a także rozmawiamy ze związkami samorządowymi i sąsiednimi gminami o współpracy na rzecz co najmniej przywrócenia poziomu finansowania zadań publicznych i wpływów z budżetu Państwa do tego sprzed lat. Subwencja oświatowa jest niewystarczająca, mimo że nasza polityka finansowa w tym zakresie jest już zoptymalizowana. Warto rozważyć także zmianę poziomu dofinansowań krajowych – teraz dla takich gmin, jak nasza – to 50%. Sąsiedztwo Warszawy (tzw. obwarunek warszawski) sprawia, że sam start po zewnętrzne pieniądze wymaga od nas rozważenia zabezpieczenia wysokich środków własnych.

Foto: M. Kioch

Dochody w podatku od nieruchomości od osób prawnych wzrosły w efekcie zakończenia budowy budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, oraz związanej z tym zmiany użytków gruntowych dokonanej przez Starostwo Powiatowe w Otwocku.

Dochody w podatku rolnym od osób prawnych uległy zmniejszeniu na skutek złożonych przez podatników deklaracji oraz korekt deklaracji związanych ze zmianą użytków gruntowych dokonaną przez Starostwo Powiatowe w Otwocku lub zmianą sposobu ich wykorzystania i za 2023 r. w stosunku do 2022 r. zmniejszyły się o 49,17%.

Dochody w podatku od środków transportowych od osób prawnych zmalały z uwagi na wyrejestrowanie przez podatników sprzedanych pojazdów ciężarowych podlegających opodatkowaniu, co jest m. in. skutkiem polityki finansowej państwa.

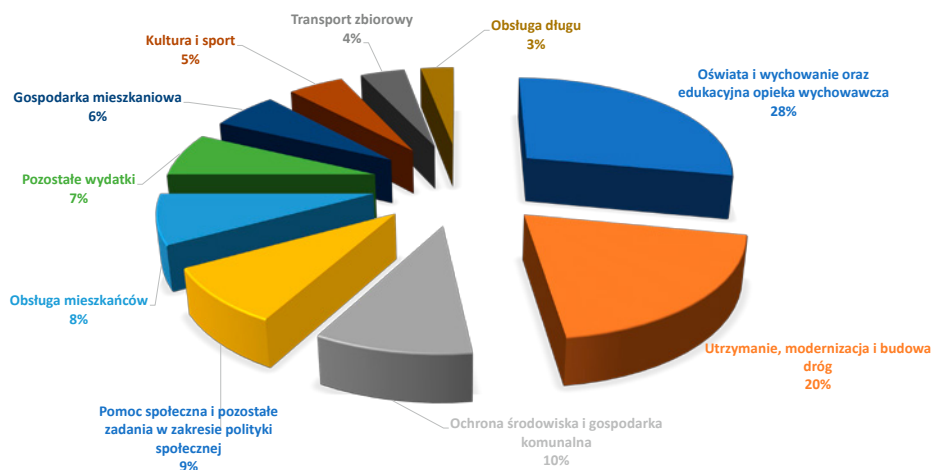
Przeprowadziliśmy kontrole i zweryfikowaliśmy w 2023 r. 23 podatników. Dochód gminy wzrósł dodatkowo 632 545,97 zł. W większości spraw nieprawidłowości wynikały z niezgłoszenia do opodatkowania obiektów budowlanych i gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W 2023 r. wydaliśmy na nasze wspólne potrzeby 184 209 459 zł. Coraz więcej dokładamy do naszej gminnej i niepublicznej oświaty. I także w 2023 r. te wydatki stanowiły największą kwotę w naszym budżecie. Następne w kolejności było utrzymanie dróg oraz ochrona środowiska.

Na koniec grudnia zadłużenie Gminy Wiązowna wynikające z zaciągniętych kredytów, pożyczek, emisji obligacji komunalnych oraz innych umów wyniosło 95 658 255,27 zł (68,34%) wykonanych dochodów. Zadłużenie z tytułu kredytów wyniosło 53 640 000 zł, z tytułu pożyczek 7 432 255,27 zł, z tytułu emisji obligacji komunalnych 33 845 000 zł, z tytułu zakupu na raty Domu Społecznego w Radiówku w grudniu 2019 r. – 741 000 zł (ostatnia rata w 2024 r.). Jak każdy prężnie rozwijający się samorząd zaciągamy kolejne zobowiązania, by móc realizować kolejne zadania tak wyczekiwane przez mieszkańców. Dzięki temu w 2023 r. udało się wykonać rekordową liczbę inwestycji za ponad 60 mln zł. Było ich 121!

Struktura wykonanych wydatków Gminy Wiązowna w 2023 r. (w zł)

Wyszczególnienie	Bieżące (zł)	Majątkowe (zł)	Razem (zł)
Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza	50 866 641	228 552	51 095 193
Utrzymanie, modernizacja i budowa dróg	7 499 510	29 553 009	37 052 519
Ochrona środowiska i gospodarka komunalna	7 378 244	11 322 211	18 700 455
Pomoc społeczna i Rodzina	14 602 634	1 806 912	16 409 546
Obsługa mieszkańców	14 149 652	837 828	14 987 480
Pozostałe wydatki	6 965 390	6 445 373	13 410 763
Gospodarka mieszkaniowa	1 092 500	9 596 471	10 688 971
Kultura i sport	5 686 089	3 617 509	9 303 598
Transport zbiorowy	7 293 954	301 187	7 595 141
Obsługa długu	4 965 793	0,00	4 965 793
Razem	120 500 407	63 709 052	184 209 459

Porównanie realizacji wydatków bieżących w 2022 r. i 2023 r. (w zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie wydatków bieżących na 31.12.2022 r.	Wykonanie wydatków bieżących na 31.12.2023 r.
Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza	42 026 666	50 866 641
Pomoc społeczna i Rodzina	26 919 968	14 602 634
Obsługa mieszkańców	12 112 362	14 149 652
Utrzymanie dróg	5 052 271	7 499 510
Pozostałe wydatki	8 881 297	6 965 390
Kultura i sport	3 852 851	5 686 089
Transport zbiorowy	5 328 896	7 293 954
Ochrona środowiska i gospodarka komunalna	7 493 774	7 378 244
Obsługa długu	2 667 552	4 965 793
Gospodarka mieszkaniowa	1 578 467	1 092 500
Razem	115 914 104	120 500 407

Dotacje zewnętrzne wsparciem dla budżetu

W 2023 roku łącznie pozyskaliśmy i podpisaliśmy 28 umów na realizację projektów współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych krajowych oraz unijnych. Łączna suma pozyskanych dotacji to **26 138 070,65 zł**. Poniżej przedstawiamy kilka najważniejszych projektów ze wsparciem środków zewnętrznych zrealizowanych lub w trakcie realizacji.

Ponad 13,6 mln zł na nowe drogi

Z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego otrzymaliśmy dotacje na budowę i rozbudowę dwóch dróg. Pierwsza z nich to ul. Południowa w Rzakie. Tu dostaliśmy wsparcie w wysokości **130 000 zł**, a wartość całej inwestycji to **294 338,02 zł**. Na rozbudowę drogi gminnej nr 270802W Majdan – Zagórze otrzymaliśmy **3 990 000 zł**, zaś całość będzie kosztować **7 100 000 zł**. Zadanie polega na rozbudowie drogi gminnej na odcinku Majdan-Zagórze, w ramach której zostanie wykonana m.in. nowa nakładka asfaltowa, odwodnienie i pobocza. W ramach trzech programów z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w sumie zdobyliśmy **9 500 000 zł**. Z programu „Rozwój systemu dróg gminnych w Gminie Wiązowna, etap III” trafiło do nas **2 500 000 zł** na przebudowę drogi gminnej nr 270838W ul. Wrzosowej w Gliniance. Wartość inwestycji to **2 999 993,95 zł**. Z programu „Budowa i rozbudowa dróg na terenie Gminy Wiązowna – PGR” dostaliśmy **2 000 000 zł** (wartość inwestycji – **2 050 000 zł**) na budowę trzech dróg oraz rozbudowę jednej na obszarze gminy Wiązowna. Z programu „Rozwój systemu dróg gminnych w Gminie Wiązowna etap II” mamy **5 000 000 zł** do dofinansowania. Za te pieniądze wykonaliśmy 10 dróg (ponad 4 km) w 10 miejscowościach, a wartość całej inwestycji to **10 065 413,69 zł**.

Foto: I. Trzaska

Pierwsza tętnia w gminie

Gminny Park Centrum w Wiązownie w 2023 r. wzbogacił się o kolejną atrakcję – tętnię solankową. Te miejsca odpoczynku już od kilku lat cieszą się dużym zainteresowaniem, ponieważ pełnią funkcję naturalnych inhalatorów, przeznaczonych do wytwarzania tzw. mgły wodnej, czyli aerozolu o właściwościach zdrowotnych,

wchłanianych przez korzystających z sesji inhalacyjnych. Zadanie zrealizowano przy wsparciu środków finansowych uzyskanych za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania „Natura i Kultura”.

Foto: I. Trzaska

Koszt tętni to blisko **51 000 zł**, a dofinansowanie – uzyskane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – wyniosło ponad 63%. Dzięki tej inwestycji w naszym Parku Centrum można złapać naprawdę głęboki oddech w pięknym otoczeniu przyrody.

Dbamy o środowisko

Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego udzielił nam dotacji, którą przeznaczyliśmy na wsparcie mieszkańców w wymianie nieekologicznych źródeł ciepła. Całkowita wartość umowy to **270 000 zł**, zaś kwota dotacji **216 000 zł**. Dzięki temu przyznaliśmy 61 dofinansowań wymiany źródła ciepła. 38 wniosków dotyczyło wymiany starego nieekologicznego źródła ciepła tzw. kopciucha opalanego węglem na ekologiczne źródło – pompę ciepła (19 sztuk) i gaz (19 sztuk).

Mazowsze » czystego ciepła »

Sala widowiskowa przy Pawilonie

Po modernizacji Pawilonu Kultury w Wiązownie przyszedł czas na budowę sali widowiskowej. Pomysł ten zrodził się już kilka lat temu, ale brakowało środków na jego realizację. W 2023 r. pozyskaliśmy z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych dotację na tę inwestycję. Kwota dofinansowania to **2 000 000 zł**. W ramach niniejszego wniosku planujemy realizację inwestycji w formule „zaprojektuj i buduj”. Za pozyskane pieniądze w ramach I etapu po-

wstanie projekt nowej części budynku, uzyskamy pozwolenie na budowę oraz przygotujemy teren pod inwestycję.

Ogród sensoryczny w Wiązownie

Dzięki środkom z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na terenie sołectwa Wiązowna Kościelna powstał ogród sensoryczno-edukacyjny. To pierwszy etap przekształcenia placu nad Mienią w miejsce, gdzie można spędzić czas wolny. Tuż przy rzece rozlokowaliśmy hotele dla owadów, dendrofon akustyczny, tablice z gramami edukacyjnymi i z informacjami przyrodniczymi, ławki, kosze na śmieci. Posadziliśmy też 30 gatunków roślin i krzewów. Wartość inwestycji to **100 000 zł**, a wartość dotacji to **70 000 zł**.

Foto: K. Rosłaniec

Czyste ulice wizytówką gminy

Z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego z programu „Mazowsze dla czystego powietrza” dostaliśmy dotację – **200 000 zł** – na zakup urządzenia do czyszczenia ulic na mokro. Wartość umowy to **392 770 zł**. W ramach zadania zakupiliśmy nowe urządzenie do czyszczenia na mokro ulic, chodników wraz z krawężnikami, zatok przystankowych i ścieżek rowerowych.

Foto: Hydrodukt

Wsparcie dla OSP

Gminne Ochotnicze Straże Pożarne są naszą wielką dumą, dlatego staramy się, w miarę naszych możliwości, wspierać je we wszelkiego rodzaju działaniach. W ubiegłym roku pozyskaliśmy ponad blisko **2 200 000 zł** z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. Za te pieniądze połączone ze środkami z budżetu gminy modernizujemy wszystkie trzy remizy strażackie, zakupiliśmy dodatkowy, potrzebny naszym druhom sprzęt oraz zakupimy średni samochód ratowniczo-gaśniczy. Więcej na temat naszych OSP i wsparcia piszemy na str. 26.

Foto: OSP

Kanalizacja w Żanęcinie

Kanalizacja to pięta achillesowa wszystkich gmin wiejskich. Rozległy teren, mocno rozproszona zabudowa oraz wysokie koszty sprawiają, iż na naszym terenie jeszcze trudniej o budowę sieci. W 2023 r. pozyskaliśmy **1 900 000 zł** dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Dzięki temu mogliśmy wybudować ostatni w Żanęcinie fragment sieci o długość 1,56 km. Cała inwestycja kosztowała blisko **2 200 000 zł**. Teraz ruszamy z projektowaniem sieci w kierunku Dziechcińca i Malcanowa.

Foto: Adobe Stock

Dbamy o zabytkowe kościoły

Z rządowego Programu Odbudowy Zabytków otrzymaliśmy dotację na dwa zadania. Pierwsze z nich to modernizacja dachu kościoła pw. św. Wawrzyńca w Gliniance (XVIII w.). Wartość inwestycji to **511 000 zł**, a dofinansowanie **500 000 zł**. Drugie zadanie to wykonanie badań i prac konserwatorsko-budowlanych w Kościele pw. św. Wojciecha w Wiązownie. Wartość całej inwestycji to **1 200 000 zł**, a kwota dofinansowania – **1 175 000 zł**. Dwukrotnie wnioskowaliśmy o wsparcie modernizacji Izby Regionalnej w Gliniance. Za każdym razem wsparcie otrzymywały obiekty sakralne nie kulturalne.

Foto: I. Trzaska

Rosną wydatki na komunikację

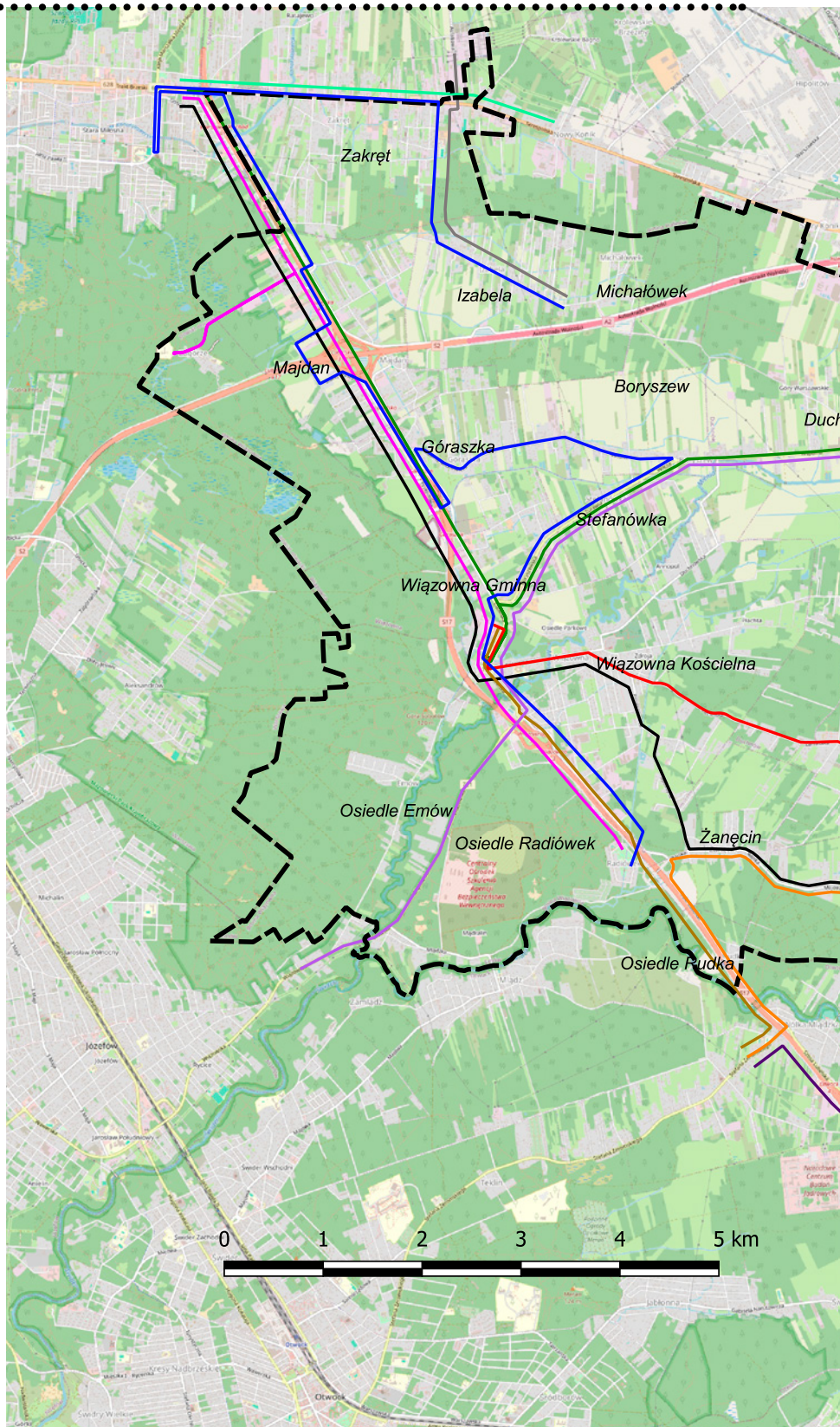
Przybywa linii autobusowych, a co za tym idzie, wydajemy więcej na transport publiczny. W 2023 r. na ten cel przeznaczaliśmy o blisko 1,8 mln zł więcej niż w 2022 r. W minionym roku uruchomiliśmy także dwie dodatkowe linie – W11 i W12.

Na terenie gminy Wiązowna działa autobusowy transport publiczny, realizowany we współpracy z Miastem Stołecznym Warszawa – Zarządem Transportu Miejskiego w Warszawie. Mamy trzy linie łączące naszą gminę z Warszawą: 720, 722 i 730.

Oprócz nich gminę obsługują lokalne linie autobusowe, L20 – łącząca Rzakę z Otwockiem, L48 kursująca na trasie z Michałówek do Sulejówka i L50 komunikujące Kąck z Józefowem. Dodatkowymi połączeniami usprawniającymi sieć komunikacyjną gminy są połączenia realizowane przez UTJ Wołoszka. Przewoźnik ten obsługuje linię D1 na trasie Dobrzyńiec – Pęcłin – Żanęcin – Otwock, linię K2 łączącą Kołbiel – Wolę Ducką i Otwock. Obydwie linie finansowane są przez Związek Komunikacyjny.

Gmina Wiązowna, w ramach Związku Powiatowo-Gminnego „Otwockie Przewozy Gminno-Powiatowe”, uruchomiła od 1 marca 2023 r. nowe połączenia autobusowe. Są one uzupełnieniem linii realizowanych przez Zarząd Transportu Miejskiego w Warszawie na tych trasach. Linia W11 kursuje na trasie: Wola Karczewska – Wola Ducha – Dobrzyńiec – Pęcłin – Wiązowna, zaś W12 na trasie: Michałówek – Zakręt – Majdan – Wiązowna – Radiówek. Od lipca 2023 r. linie jeżdżą także w weekendy. Pod koniec roku zdecydowaliśmy o przedłużeniu trasy W12 aż do Starej Miłosnej. Autobus zaczął jeździć na nowej trasie od stycznia 2024 r. Nowe linie obsługuje firma UTJ Wołoszka. Finansowanie pochodzi ze środków budżetu Gminy Wiązowna oraz Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych.

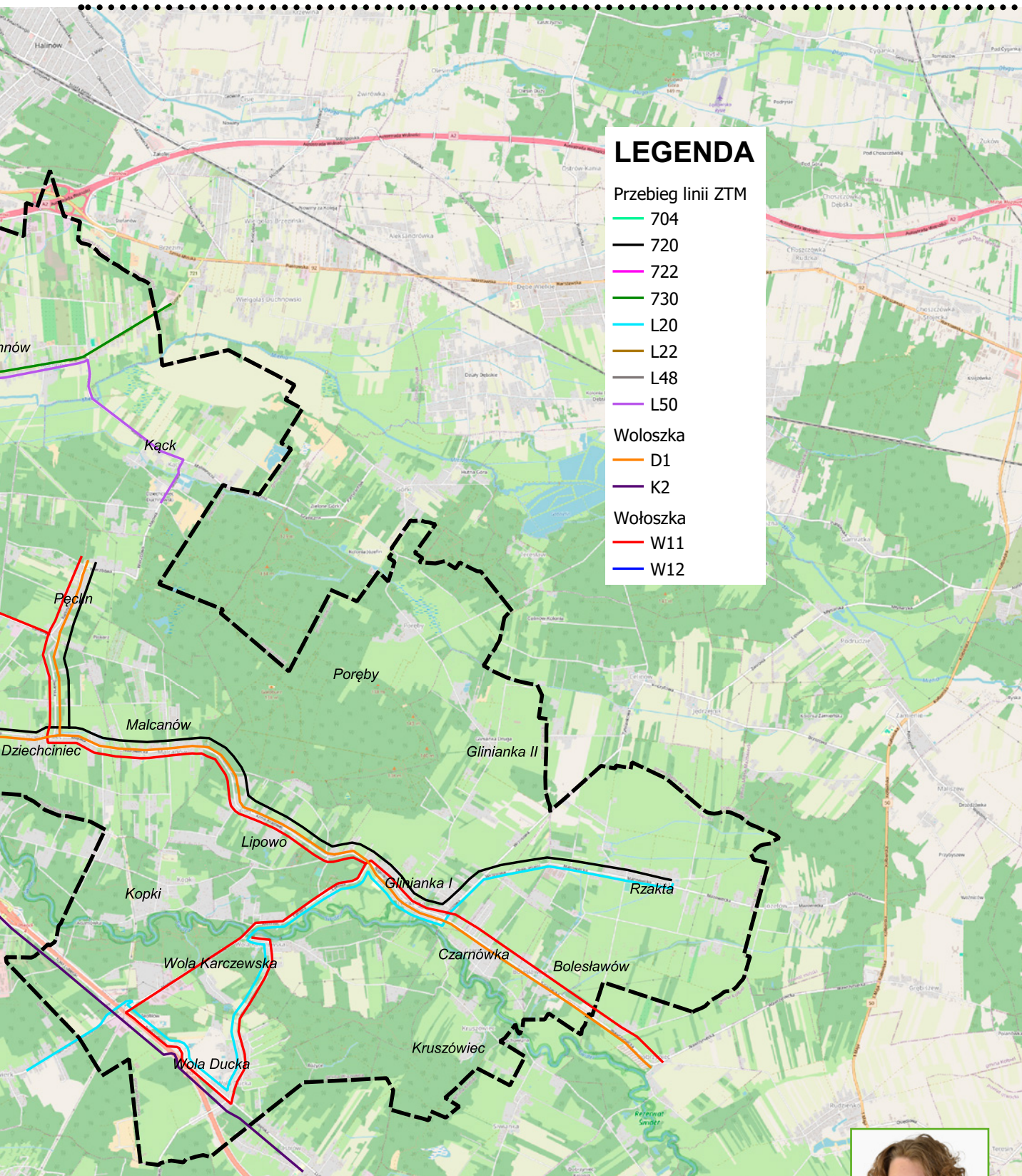
Rok 2023 był kolejnym, w którym Gmina Wiązowna kontynuowała realizację programu „Warszawa+”, polegającego na dofinansowaniu biletów miesięcznych

Wydatki na transport publiczny w latach 2021–2023 [w zł]

Rodzaj zadania	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Linie 720, 722, 730	1 919 066	2 154 111	2 755 596
Linie L20, L22, L48, L50*	742 666,66	2 302 977,10	3 326 857,92
Wspólny bilet (SKM i KM)	156 000	600 000	802 750
Program Warszawa+	131 380	190 758,33	241 780
Infrastruktura komunikacyjna	266 957,01	201 248,07	213 879,40
Suma wydatków na komunikację	3 216 069,67	5 449 094,50	7 340 863,32

* Linia L50 kursuje od 01.05.2022 r.

Grafika: K. Bronikowski

i kwartalnych dla mieszkańców gminy. Karty drukowane są w Wydziale Spraw Społecznych, a zdjęcia do kart wykonywane bezpłatnie. Na dofinansowanie biletów miesięcznych i kwartalnych dla mieszkańców gminy Wiązowna, wydaliśmy w 2021 r. **131 380 zł**, w 2022 r. **190 758,33 zł**, a w 2023 r. **241 780 zł**. ■

Maciej Pomorski, radny z Wiązowny

Prawie każdego dnia, tak jak wielu mieszkańców, korzystam z komunikacji miejskiej, aby dostać się z Wiązowny do Warszawy i bardzo to doceniam, ale bez wątpienia w tej kwestii jest jeszcze sporo do zrobienia. Będę zabiegać o nową linię autobusową, która połączy naszą gminę z niedostępnymi dotychczas dzielnicami Warszawy. Dziś mamy już sprawne połączenia ze wschodnią częścią stolicy. Następnym krokiem, naturalnym i koniecznym dla naszego rozwoju, będzie bezpośrednie połączenie np. z Wilanowem. Warto inwestować w komunikację miejską, ale warto też optymalizować już istniejącą, tak aby z komunikacji mogło korzystać jak najwięcej osób.

Fot.: M. Kłoch

Nowe wyzwania planistyczne

Na początku 2023 r. powierzchnia gminy pokryta planami wynosiła prawie 1569 ha, co stanowiło 15% całej powierzchni gminy. Na koniec 2023 r. było to ponad 1577 ha, co stanowi 15,5%. W 2023 r. uchwalono jeden plan miejscowy „Duchnow Wspólna II”, którego łączna powierzchnia obejmowała 17,24 ha, oraz rozpoczęto procedury dla siedmiu kolejnych.

W naszej gminie tereny objęte w największym stopniu planami miejscowymi pokrywają obszar, gdzie potencjał inwestycyjny jest największy. Stąd też większość planów znajduje się w centralnej i północnej części gminy, w szczególności w Wiązownie, Majdanie, Zakręcie i Góraszce, która jako jedyna w blisko 90% jest objęta planami miejscowymi. Kolejnymi są: Zakręt (ok. 79%), Malcanów (ok. 53%), Izabela (ok. 31%) oraz Duchnow (ok. 27%).

W 2023 r. rozpoczęliśmy siedem nowych procedur planistycznych: „Wiązowna Gminna – Klonowa”, „Wybranych fragmentów obszarów w miejscowości Zakręt”, „Izabela, Michałówek – Północ”, „Kąck Malownicza Łąkowa”, „Kąck, Pęcłin Sosnowa – Wierzbowa”, „Poręby nowe obszary zabudowy”, „Wola Karczeńska – Doliny Świdra, Glinianka – Szkolna”. Jesteśmy także w trakcie opracowywania, opiniowania i uzgadniania, bądź w trakcie innych etapów procedury planistycznej, dotyczących łącznie 35 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ekrany w Majdanie przy drodze S17

Reforma planowania przestrzennego

W związku z reformą planowania przestrzennego najbliższe dwa lata będą czasem intensywnych prac związanych z koniecznością zakończenia rozpoczętych procedur planistycznych i przygotowania do uchwalenia planu ogólnego gminy. Pod koniec września 2023 r. rozpoczął się I etap reformy. Wprowadza ona nowe narzędzia planistyczne oraz szereg zmian prawnych, mających duży wpływ na przyszłe możliwości zagospodarowania działek. Obecnie znajdujemy

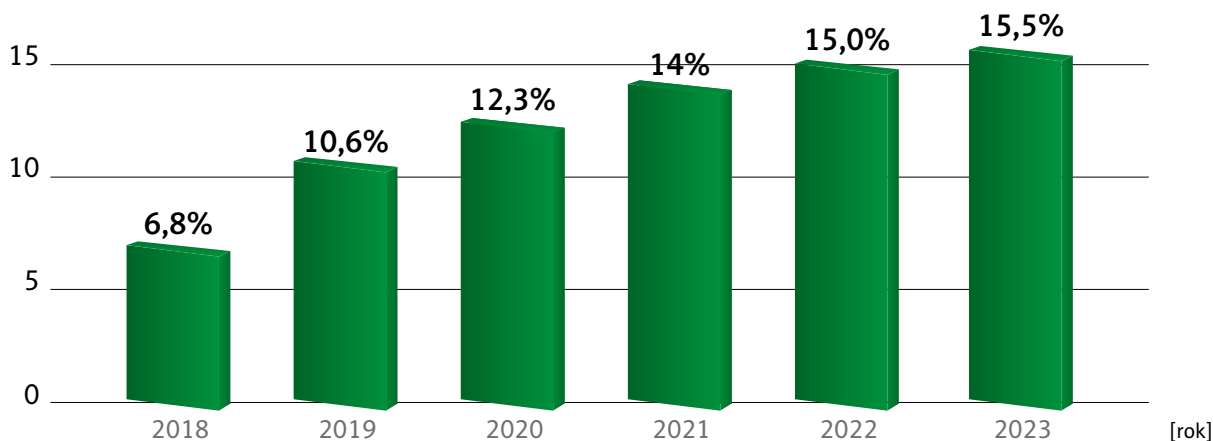
się w okresie przejściowym, który potrwa do końca 2025 r. Pełna zmiana systemu nastąpi od 1 stycznia 2026 r.

Reforma wprowadza nowy dokument – plan ogólny, uchwalany obowiązkowo dla całego obszaru gminy. Dokument ten niejako zastąpi obowiązujące nas „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”, które wygaśnie 1 stycznia 2026 r. Termin na sporządzenie planu ogólnego nie został wprost wskazany, jednak powinniśmy go przyjąć przed 1 stycznia 2026 r.

Nowością jest wprowadzenie nowej formy planu miejscowego – zintegrowanego planu inwestycyjnego (ZPI). Rozwiązanie to dotyczy dowolnych inwestycji. Będzie on szczególnym

W 2023 r. wydano ponad 604 decyzji o ustaleniu warunków zabudowy oraz ponad 50 decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego.

Stopień pokrycia Gminy Wiązowna planami miejscowymi w poszczególnych latach (%)

rodzajem planu miejscowego, uchwalanym przez radę gminy na wniosek inwestora, po przeprowadzeniu negocjacji i zawarciu umowy urbanistycznej, określającej zasady i warunki realizacji inwestycji oraz zobowiązania stron. Z założenia ma być narzędziem dającym gminom dużą swobodę w lokalizowaniu i realizacji inwestycji, przy zachowaniu zgodności z planem ogólnym oraz przy większym udziale społeczeństwa.

Z uwagi na znaczną liczbę wydawanych decyzji o warunkach zabudowy (WZ) istotne są zmiany dotyczące tego procesu. Dotychczasowy sposób powodował w wielu przypadkach niekontrolowane rozlewanie się zabudowy. Z tego powodu wprowadzono m.in. konieczność zapewnienia zgodności decyzji WZ z planem ogólnym gminy. Dodatkowo, jeśli gmina nie uchwali planu ogólnego, to po 1 stycznia 2026 r. całkowicie straci możliwość wydawania WZ. Nowe będą ważne przez 5 lat. Tyle czasu inwestor będzie miał na uzyskanie np. pozwolenia na budowę czy też rozpoczęcie inwestycji.

Reforma wprowadza również „Rejestr urbanistyczny system teleinformatyczny”, który ma być źródłem danych (m.in. dotyczących dokumentów powstających w trakcie sporządzania aktów planistycznych, raportów z konsultacji społecznych, decyzji administracyjnych, rozstrzygnięć organów nadzoru). Rejestr będzie bazował na danych przestrzennych z zakresu planowania i zagospodarowania

przestrzennego. Będzie to nieodpłatny, zintegrowany system dostępny dla wszystkich zainteresowanych. Przepisy dotyczące rejestru zaczną obowiązywać od 2026 r.

Ochrona przed hałasem

Oddanie do użytku dróg tranzytowych, choć oczekiwane z niecierpliwością, ujawniło również poważny problem, związany z nadmiernym hałasem. Problem ten dotyczy przede wszystkim rejonów gminy najgęściej zabudowanych, sąsiadujących z trasami S17 i A2/S2. Zleciliśmy specjalistyczne pomiary. Wykonano je dwukrotnie – na przełomie czerwca i lipca oraz na przełomie listopada i grudnia 2022 r. Skontrolowano 21 wytypowanych punktów. Wyniki wykazały, że w wielu miejscach poziom hałasu zbliżony jest do norm granicznych, natomiast aż w sześciu punktach odnotowano istotne przekroczenia norm. Wyniki wraz z analizą i pismem wyrażającym dezaprobatę dla obecnego stanu w zamieszkiwanych rejonach S17 i A2/S2 przekazano do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz do Marszałka Województwa Mazowieckiego.

Rok 2023 upłynął pod znakiem analiz porealizacyjnych, wykonywanych przez GDDKiA dla odcinka S17 (od Góraszki do Woli Duckiej) oraz autostrady A2. Analiza dla S17 wykazała, że wzdłuż tej trasy występują przekroczenia norm hałasu, tym samym umożliwia to marszałkowi województwa mazowieckiego wszczęcie

procedur, mających na celu nakaz budowy dodatkowych zabezpieczeń akustycznych przez GDDKiA. Przewidując konieczność naszej ingerencji na kolejnych etapach kontroli, zaplanowaliśmy kolejne pomiary w I kwartale 2024 r.

Nie dla OAW

Informacja o planach budowy kolejnego ciągu komunikacyjnego rangi krajowej przez teren gminy Wiązowna – tzw. Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej (OAW), dostarczyła wiele niepokoju i emocji w 2021 r. Zarówno władze gminy Wiązowna, jak i mieszkańcy bardzo mocno zaangażowali się w sprzeciw wobec tej inwestycji. Niestety, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) nie odniosła się do tych działań i formalnie nie odstąpiła od dalszych prac koncepcyjnych. W marcu 2023 r. GDDKiA oficjalnie poinformowała o zawieszeniu serii spotkań informacyjnych związanych z OAW, wyjaśniając, że dotychczasowe pokazały potrzebę przeprowadzenia dodatkowych wyspecjalizowanych analiz.

Podczas spotkania informacyjnego w siedzibie Urzędu Gminy Wiązowna w kwietniu 2023 r. z udziałem m.in. władz gminy, Stowarzyszenia „Nie Tędy Droga”, kierownictwa GDDKiA oraz ówczesnego wiceministra Rozwoju i Technologii Piotra Uścińskiego otrzymaliśmy zapewnienie, że drogowcy nie podjęli dotychczas żadnych wiążących decyzji w sprawie OAW. Co więcej, korzystne zmiany przepisów pozwalają im wreszcie analizować (i brać realnie pod uwagę) wariant przebiegu planowanej trasy w ciągu obecnej drogi krajowej nr 50 (czyli poza obszarem gminy Wiązowna). Od ostatniej oficjalnej informacji GDDKiA nie zapadły żadne decyzje dotyczące planowanego przebiegu drogi OAW. ■

Sesja absolutoryjna w 2023 r.

Foto: I. Trzaska

Rada Gminy Wiązowna – ostatni rok kadencji

Radni w ostatnim roku kadencji na lata 2018–2024 nie zwolnili tempa i aktywnie uczestniczyli w pracach samorządu. W sumie przyjęli 169 uchwał i jedno stanowisko.

W 2023 r. Rada Gminy Wiązowna spotykała się na 66 komisjach oraz na 11 sesjach zwykłych (w 2022 r. – 15 sesji), zwołanych zgodnie z planem pracy rady. Odbyły się również trzy sesje nadzwyczajne (2022 r. – 4 sesje nadzwyczajne). Radni podjęli 169 uchwał (w 2022 r. – 157 uchwał) zaproponowanych przez wójta gminy, których zakres przede wszystkim dotyczył spraw związanych z gospodarowaniem mieniem gminnym, planami zagospodarowania przestrzennego, pomocą społeczną, oświatą i ochroną środowiska. Radni podjęli także jedno stanowisko (w 2022 r. – 3 stanowiska) przyjęcia nowych członków do Związku Powiatowo-Gminnego „Otwockie Przewozy Gminno-Powiatowe”.

Wójt Gminy Wiązowna jako organ wykonawczy, przy pomocy urzędu gminy i gminnych jednostek organizacyjnych, zrealizował i wprowadził w życie wszystkie podjęte w uchwałach działania. Zostały one opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego – dodatkowo w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Oprócz pracy na komisjach i sesjach, nasi radni wspierali też mieszkańców w konsultacjach społecznych, biorąc aktywny udział i często wypracowując kompromis między oczekiwaniami różnych stron. Uczestniczyli też w wielu wydarzeniach gminnych, przede wszystkim rocznicowych.

Przewodniczący Rady Gminy Wiązowna Andrzej CHOLEWA ma swój dyżur w poniedziałki w godz. 16.30–17.30

w Urzędzie Gminy Wiązowna. By umówić się na spotkanie, warto zadzwonić pod nr tel. 603 209 701 lub przestać informację na e-mail: d.twardziak@wiazowna.pl.

Foto: M. Kłoch

Andrzej Cholewa, Przewodniczący Rady Gminy Wiązowna

Godzenie interesów poszczególnych mieszkańców z interesami całej społeczności może być trudne, ale nie jest niemożliwe. Radni gminy udawadniali to wielokrotnie, zapraszając mieszkańców do konsultowania projektów uchwał czy zamierzeń. Tak widzę rolę rady – jako organu, który wybrany dla mieszkańców ma prowadzić z nimi stały dialog, być na bieżąco z potrzebami miejscowości, poznawać problemy z każdej strony i znajdować najlepsze rozwiązanie. Dziękuję wszystkim Radnym i Sołtysom za współpracę, a nowym, wybranym na kolejną kadencję, życzę odwagi w podejmowaniu decyzji, otwartości do rozmów i wielopłaszczyznowej współpracy.

Wykazy uchwał, stanowisk i zarządzeń Wójta Gminy Wiązowna przyjętych w 2023 r. wraz z informacją o ich realizacji, jak również wykazy skarg, wniosków i petycji oraz sprawozdania z wykonania gminnych programów, strategii i planów stanowią załączniki do elektronicznego wydania „Raportu o stanie Gminy Wiązowna za 2023 rok”, który jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce: Sprawozdawczość.

Mieszkańcy dzielą fundusz sołecki

Na organizowanych zebraniach w sołectwach i osiedlach mieszkańcy zdecydowali, jak podzielić przypadające im sumy. Kwota funduszu sołeckiego na 2023 r. wynosiła 1 685 186,89 zł.

Na zebraniach sołeckich mieszkańcy zdecydowali o przekazaniu środków w 2023 r. na:

- **575 000 zł** – remonty i naprawy dróg, utwardzenia dróg, zakup kruszywa i materiałów do naprawy dróg w sołectwach, budowy ciągów pieszo-rowerowych, budowy chodnika, projekty budowy dróg, progi zwalniające;
- **561 000 zł** – zagospodarowanie terenów przy świetlicach, projekt boiska wielofunkcyjnego zagospodarowanie placów zabaw i siłowni plenerowych, projekty budowy świetlicy, remonty świetlicy, remonty placu zabaw, doposażenie placu zabaw, doposażenie siłowni plenerowej, wyrównanie terenu, budowa altany, budowa tarasu przy świetlicy, bieżące utrzymanie placu zabaw, projekt pumptacka, zakup koszy na śmieci, wyposażenie świetlicy;
- **261 000 zł** – imprezy aktywizujące, pikniki sołeckie, szkolenie z pierwszej pomocy, wyjazdy studyjno-aktywizujące, Mi-kołajki, zajęcia edukacyjne, materiały na zajęcia, karnety na

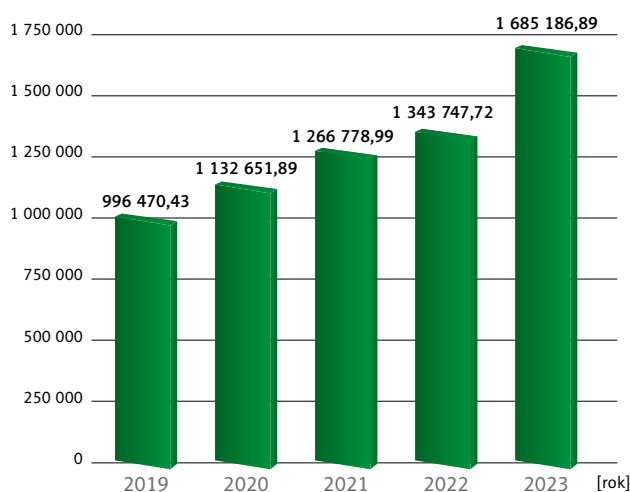
basen, wigilia dla seniorów, konkurs na najładniejszą bożonarodzeniową dekorację;

- **91 000 zł** – podtrzymanie gotowości bojowej ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Wiązowna;
- **78 000 zł** – rozbudowa wodociągu;
- **41 000 zł** – monitoringi miejsc publicznych, ulic;
- **5 000 zł** – wydanie książki o Pęclinie;
- **5 500 zł** – konserwacja przepustów i rowów melioracyjnych, wykonanie analizy drożności rowów;
- **2 000 zł** – zakup flag i uchwytów do flag oraz ozdób świątecznych;
- **1 200 zł** – prowadzenie strony internetowej;
- **1 000 zł** – tablica ogłoszeń;
- **2 486,89 zł** – pozostałe wydatki.

Harmonogram zebrań sołeckich

Miejscowość	Data	I termin	II termin	Miejsce
Bolesławów	19.06	17.45	18.00	Rzakta, świetlica ul. Mokra 4
Boryszew	19.06	17.45	18.00	Boryszew, świetlica ul. Nadziei 3
Czarnówka	21.06	17.45	18.00	Glinianka, Centrum Aktywności Lokalnej ul. Napoleońska 44
Duchnow	24.06	17.45	18.00	Duchnow, świetlica ul. Wspólna 157
Dziechciniec	14.06	18.45	19.00	Dziechciniec, świetlica ul. Majowa 42
Emów	1.07	17.45	18.00	Wiązowna, sala konferencyjna UG ul. Lubelska 59
Glinianka I	27.05	17.45	18.00	Glinianka, Centrum Aktywności Lokalnej ul. Napoleońska 44
Glinianka II	7.06	17.45	18.00	Glinianka, Centrum Aktywności Lokalnej ul. Napoleońska 44
Góraszka	19.06	17.45	18.00	altana przy świetlicy
Izabela	24.06	17.45	18.00	Izabela, świetlica ul. Postępu 23
Kąck	13.06	17.45	18.00	Kąck, świetlica ul. Malownicza 21
Kopki	25.06	17.45	18.00	Kopki, świetlica ul. Trakt Napoleoński 35
Kruszowiec	26.06	17.45	18.00	Glinianka, Centrum Aktywności Lokalnej ul. Napoleońska 44
Lipowo	13.06	17.45	18.00	Lipowo, świetlica ul. Wierzbowa 1
Majdan	14.06	18.45	19.00	Majdan, świetlica ul. Klubowa 8
Malcanów	6.06	17.45	18.00	Malcanów, Remiza OSP ul. Mazowiecka 22
Michałowek	6.06	17.45	18.00	Izabela, świetlica ul. Postępu 23
Osiedle Parkowe	27.06	17.45	18.00	Wiązowna, sala konferencyjna UG ul. Lubelska 59
Pęcclin	6.06	17.45	18.00	Pęcclin, świetlica ul. Wierzbowa 1b
Poręby	27.05	17.45	18.00	Poręby, świetlica Poręby 27A
Osiedle Radiówek	11.06	17.45	18.00	Radiówek, świetlica Radiówek 1A
Rudka	21.06	17.45	18.00	Rudka, u przewodniczącej
Rzakta	12.06	17.45	18.00	Rzakta, świetlica ul. Mokra 4
Stefanówka	12.06	17.45	18.00	Stefanówka, świetlica ul. Sowa 8
Wiązowna Gminna	13.06	17.45	18.00	Wiązowna, Pawilon Kultury ul. Lubelska 53
Wiązowna Kościelna	21.06	17.45	18.00	Wiązowna, Pawilon Kultury ul. Lubelska 53
Wola Ducka	5.06	17.45	18.00	Wola Ducka, świetlica ul. Słoneczna 19
Wola Karczewska	11.06	17.45	18.00	Wola Karczewska, Dom Kultury ul. Doliny Świdra 6
Zakręt	27.06	17.45	18.00	Zakręt, szkoła podstawowa ul. Szkolna 11
Żanęcin	27.06	17.45	18.00	Żanęcin, świetlica ul. Rajska 2

Wysokość Funduszu sołeckiego w latach 2019–2023 (w zł)

Fundusz sołecki to środki wyodrębnione z budżetu gminy, przeznaczone do dyspozycji mieszkańców sołectw Gminy Wiązowna. Kwota jest uzależniona m.in. od liczby mieszkańców sołectwa i wyliczana jest co roku na podstawie wzoru określonego w ustawie o funduszu sołeckim. O przeznaczeniu określonej kwoty środków funduszu sołeckiego decyduje zebranie mieszkańców, uprawnionych do udziału w głosowaniu.

W maju i czerwcu 2024 r. wybieramy sołtysów i rady sołeckie, a także zarządy osiedli. To one wspierają podział funduszu sołeckiego i czuwają nad jego realizacją. Są także odpowiedzialni za animowanie życia społecznego, kontakt z gminną administracją i współpracę z radą. Idźmy na wybory. Wybierzmy naszych przedstawicieli!

Piknik Ekologiczny przy szkole Podstawowej w Wiązownie

Foto: SP Wiązowna

W trosce o środowisko

Wymieniamy „kopciuchy” na potęgę i pod tym względem jesteśmy liderem w powiecie, ale niestety z roku na rok coraz więcej śmiecimy. Na jednego mieszkańca przypada zatem 529,70 kg! Rosną nasze wydatki na opiekę nad zwierzętami, a Spółka Wodna „Wiąz” rozkręca się powoli, ale skutecznie. Tak w 2023 r. wyglądało nasze gminne środowisko.

W ramach gminnego Programu Ograniczenia Niskiej Emisji w 2021 r. przyjęliśmy 67 wniosków. Ostatecznie rozliczono 860 wniosków o przyznanie dotacji na wymianę „kopciucha”. Z budżetu Gminy Wiązowna na ten cel wydatkowaliśmy 270 000 zł, z czego 135 496,00 zł stanowiła dotacja od Marszałka Województwa.

Jesteśmy liderem powiatu otwockiego, jeśli chodzi o liczbę złożonych wniosków w programie „Czyste powietrze”. Od dnia uruchomienia programu aż do końca marca 2024 r. w naszej gminie zawarto 658 umów na dotacje z programu i zrealizowano 2324 inwestycje. Łączna kwota wypłaconych dotacji to 6 653 165,25 zł.

Działania Spółki Wodnej „Wiąz”

Rok 2023 to drugi rok działalności Spółki Wodnej „Wiąz”, realizującej na terenie gminy Wiązowna prace w zakresie utrzymywania urządzeń wodnych. Jest to o tyle istotne, iż działania te mają znaczny wpływ na odwadnianie gruntów zabudowanych, zurbanizowanych lub rolnych, co dość często zgłaszają mieszkańcy

gminy. Niestety, dwuletni okres działalności Spółki nie jest w stanie zniwelować wieloletnie zaniedbania, a zakres prac uzależniony jest od posiadanych przez nią funduszy. Zrzeszeni w niej członkowie (270 osób) chcą jednak działać dla dobra ogółu mieszkańców, a ich przedstawiciele w zarządzie podejmują trud realizacji wytypowanych zadań.

W 2023 r. „Wiąz”, dysponując kwotą 114 118 zł, wykonała prace konserwacyjne urządzeń wodnych w Dziechcińcu, Izabeli, Michałowku, Góraszce i Zakręcie, Żanęcinie i Gliniance o łącznej długości ponad 6 km. Pieniądze pochodziły z budżetu Gminy Wiązowna (50 000 zł), od Samorządu Województwa Mazowieckiego (53 000 zł). Pozostała kwota (11 118 zł) stanowiła wkład własny Spółki.

Większość prac skupiała się na przywróceniu i utrzymaniu drożności istniejących oraz kluczowych na poszczególnych terenach rowów. Realizowane zadania polegały głównie na koszeniu traw oraz roślinności, usuwaniu krzewów, odmulaniu rowów, profilowaniu ich dna i skarp. Jednym z większych zadań były prace na rowie w Żanęcinie od ul. Rajskiej do drogi serwisowej przy S17.

Zachęcamy do przystąpienia do Spółki, a osoby zainteresowane jej działalnością odsyłamy do informacji publikowanych na stronie tuwiazowna.pl w zakładce: W Twojej okolicy – Spółki wodne lub bezpośrednio na stronę spółki: swwiaz.pl.

Śmiecimy coraz więcej!

15 298 – tyle osób mamy wpisanych do systemu śmieciowego naszej gminy. W 2023 r.

Pojemnik na elektrośmieci stoi przy Duchnowskim Domu Kultury

było ich **14 653**, w 2021 r. – 13 799, a 2020 r. – 13 664. Wpływy z opłat za odbiór śmieci wyniosły **5 930 711,14 zł** (w 2022 r. – 5 491 276,32 zł), zaś wydaliśmy **5 480 744,80 zł** (w 2022 r. – 5 565 908,01 zł). To oznacza, że odnotowaliśmy nadwyżkę dochodów w wysokości **449 966,34 zł**. Odpady komunalne z terenu gminy odbierała i zagospodarowywała w 2023 r. firma P.P.H.U. LEKARO Jolanta Zagórska, a w tym roku robi to firma Remondis.

Od samych mieszkańców odebrano **8 104,562 ton** odpadów (2022 r. – 7 962,966 t), w tym **3 760,387 ton** zmieszanych (2022 r. – 4 252,242 t). Na jednego mieszkańca przypada zatem **529,70 kg** śmieci (2022 r. – 543,44 kg, 2021 r. – 443,63 kg)! Osiągnęliśmy wymagany przepisami poziom odzysku w wysokości na poziomie 41%.

Dwukrotnie w ciągu roku zorganizowaliśmy odbiór odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektronicznego. W Emowie działa stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych tzw. PSZOK. Właściciele nieruchomości, w ramach ponoszonej miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mogą do PSZOK-u bezpłatnie oddać m.in. odpady zbierane w sposób selektywny, sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne wytworzone w gospodarstwach domowych, odpady wielkogabarytowe czy odpady budowlane. W 2023 r. oddali w sumie **323,86 ton**.

W 2023 r. dofinansowaliśmy również utylizację azbestu z 27 nieruchomości. Utylizowano **80,434 tony** odpadu za cenę

Pokaz mody ekologicznej w przedszkolu w Pęclinie

Foto: Przedszkole w Pęclinie

29 448,50 zł – z czego kwota 11 779,36 zł stanowiła dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Wydział Środowiska i Nieruchomości organizuje także różnego rodzaju warsztaty, akcje, szkolenia i wydarzenia szerzące wiedzę na temat ochrony środowiska i ekologii. W 2023 r. po raz kolejny odbyła się akcja „Czyste sołectwo – moja wizytówka”. Wzięło w niej udział 1900 uczestników (szkół, przedszkoli, firm, sołectw), w czasie której zebrali ponad 9 ton śmieci. Dodatkowo na terenie gminy, w ramach ogólnopolskiej akcji „Operacja Czysta Rzeka”, zorganizowano plogging nad Świdrem. To akcja biegamy i sprzątam. Sztab dziewięciu osób zebrał 30 sztuk 120-litrowych worków najróżniejszych odpadów.

Finale akcji odbył się podczas Pikniku Ekologicznego w ramach obchodów Dnia Ziemi 2023. Podczas wydarzenia m.in. rozdaliśmy nagrody w konkursie ekologicznym zorganizowanym dla szkół i przedszkoli poświęconym ograniczeniu niskiej emisji „Bohaterski Antysmog” i „Mieszkańcu, dbaj o powietrze”. Z okazji Dnia Niepodległości na terenie gminy 11 listopada posadzono **1111** drzew.

Opieka nad zwierzętami

Rosną nasze wydatki na opiekę nad zwierzętami. Od 2018 do 2023 r. wydaliśmy ponad **600 000 zł**. Od 2017 r. na naszym terenie prowadzimy całoroczną akcję sterylizacji, kastracji i znakowania zwierząt. W ramach programu darmowe zabiegi przeszło 205 (w 2022 r. – 252) zwierząt – 66 (68 w 2022 r.) psów i 139 (184 – 2022 r.) kotów. Oznakowano 80 (52 – 2022 r.) zwierząt. Na jego realizację wydaliśmy **37 000 zł**.

W ciągu 2023 r. doszło do **183** interwencji z udziałem zwierząt. Z terenu naszej gminy do schroniska w Celestynowie trafiło 14 psów, z czego sześć znalazło nowe domy, a jednego zwrócono właścicielowi. Na transport i opiekę zwierząt w schronisku wydaliśmy **45 800 zł**, zaś na opiekę weterynaryjną – wypadki i leczenie zwierząt – **1 486 zł**. ■

Sadzenie drzew podczas Dnia Ziemi 2023

Foto: Sołectwo Zakręt

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Warszawie

Rekordowe środki dla OSP

Co roku z budżetu gminy przekazujemy środki naszym jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych. W 2023 r. na OSP wydaliśmy blisko 490 000 zł. Dodatkowo pozyskaliśmy blisko 2 800 000 zł dotacji m.in. na remonty strażnic czy zakup wozów bojowych.

W ubiegłym roku spadła liczba wyjazdów naszych druhów na różnego rodzaju akcje. Jedną z większych był sierpniowy pożar składowiska odpadów firmy P.P.H.U. Lekaro w Woli Duckiej. Jednostki straży pożarnej (106 strażaków, 29 zastępów) walczyły z ogniem do godz. 3 w nocy. Na szczęście akcja zakończyła się sukcesem i nikt nie ucierpiał. W tej i kilku innych zdarzeniach, strażaków wspierał nasz samorząd, zapewniając suchy prowiant, napoje, gorące posiłki, ale także sprzęt ciężki do rozgarnięcia tłących się zgłiszczy. W akcjach ratowniczych dużej skali zawsze osobiście brał udział wójt i pracownicy z zespołu zarządzania kryzysowego, monitorując działania z właściwymi służbami.

Liczba wyjazdów na akcje ratowniczo-gaśnicze w latach 2021–2023

Jednostka OSP	2021	2022	2023
OSP w Gliniance	97	153	68
OSP w Malcanowie	137	194	73
OSP w Wiązownie	237	436	254
Razem	471	783	395

Źródło: www.strazacki.pl

W budżecie gminy w 2023 r. zabezpieczyliśmy 219 000 zł na potrzeby OSP. Środki zostały w całości wykorzystane przez naszych druhów.

Dotacja na zapewnienie gotowości bojowej w latach 2021–2023

Jednostka OSP	2021	2022	2023
OSP w Gliniance	60 000 zł	95 000 zł	73 000 zł
OSP w Malcanowie	60 000 zł	85 000 zł	73 000 zł
OSP w Wiązownie	60 000 zł	85 000 zł	73 000 zł
Razem	180 000 zł	265 000 zł	219 000 zł

W ramach ekwiwalentu za udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych oraz szkoleniach przekazaliśmy strażakom 134 447 zł.

Ekwiwalent za działaniach i akcjach ratowniczo-gaśniczych oraz szkoleniach i ćwiczeniach [w zł]

Jednostka OSP	2021	2022	2023
OSP w Gliniance	19 220,50	23 933	19 916
OSP w Malcanowie	19 779,50	32 223,50	16 763
OSP w Wiązownie	26 485,50	64 861	97 768
Razem	65 485,50	121 017,50	134 447

Na wsparcie strażaków podczas ich działań – zakup łózek polowych z materacami, kamizelek odbłaskowych, sprzętu potrzebnego do przechowywania preparatów jodowych – wydaliśmy 14 769,56 zł.

Rekordowo wysokie środki na doposażenie OSP przeznaczyli mieszkańcy naszej gminy w ramach funduszy sołeckich.

Środki przekazane na OSP w ramach funduszy sołeckich w latach 2021–2023 [w zł]

Jednostka OSP	2021	2022	2023
OSP w Gliniance	4 000	5 200	26 764,25
OSP w Malcanowie	3 000	13 000	39 364,25
OSP w Wiązownie	8 000	31 000	25 264,25
Razem	15 000	49 200	91 392,75

Samorząd dofinansował także zakup quada marki CFMOTO C-Force 625 wraz z wyposażeniem dla OSP Glinianka. Pojazd jest wykorzystywany w działaniach ratowniczo-gaśniczych i poszukiwawczych. Całkowity koszt sprzętu to 42 799 zł, z czego 25 000 zł to nasze dofinansowanie, a pozostałe 17 799 zł – środki własne OSP.

Dodatkowo, w ramach kilku zewnętrznych programów, pozyskaliśmy blisko 2 800 000 zł. Dzięki dotacji z programu „Mazowieckie Strażnice OSP-2023” wymieniono bramę garażową w strażnicy OSP Wiązowna. Całe zadanie opiewało na 38 253 zł, a dofinansowanie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego wyniosło 11 789 zł.

Z programu „OSP 2023” otrzymaliśmy 39 498,49 zł (całość zadania wynosiła 78 996,98 zł) i za te pieniądze zakupiliśmy wskazany przez każdą z jednostek sprzęt. W ramach program „Bezpieczna Wiązowna – zakup specjalistycznego samochodu dla OSP z terenu Gminy Wiązowna” zakupiliśmy średni samochód ratowniczo-gaśniczy dla OSP Wiązowna. Wartość auta to 1 237 380 zł, z tego dofinansowanie w wysokości 50% to 618 690 zł.

Pozyskaliśmy także dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polskiego Ładu: Program Inwestycji Strategicznych – w ramach edycji drugiej. Było to 2 100 000 zł. W ramach tych środków podpisaliśmy umowę na modernizację trzech strażnic dla jednostek OSP Glinianka, OSP Malcanów i OSP Wiązowna na kwotę 1 362 000 zł, w tym 1 157 700 zł stanowi przyznane dofinansowanie. Dodatkowo w ramach wniosku do jednostki OSP Glinianka trafił średni samochód ratowniczo-gaśniczy o wartości 1 237 380 zł, z tego 942 300 zł stanowi pozyskana dotacja.

Irena Nowak,
Komisja Zdrowia,
Ekologii i Edukacji

Foto: M. Kłoch

Z wielkim szacunkiem należy się odnosić do pracy społecznej naszych druhów – ochotników. Jak tylko można, trzeba ich wspierać. To oni są zawsze tam, gdy pojawia się zagrożenie zdrowia czy życia. To oni wspierają naszą działalność społeczną, zabezpieczając najważniejsze wydarzenia i samodzielnie organizując wiele z nich. Gdy patrzę na działania mojej OSP Glinianka, jestem zaszczyczona, że to moi znajomi, przyjaciele, sąsiedzi. I wzruszona, z jak wielkim poświęceniem działają. Dziękuję za to!

Współpraca z NGO

Bardzo ważna jest dla nas współpraca z organizacjami pozarządowymi. Z roku na rok rosną kwoty, jakie przeznaczamy na różnego rodzaju zadania realizowane przez NGO. Na współpracę z NGO w 2022 r. wydaliśmy 640 960

zł, w 2023 r. zaś to 845 900 zł. Wydatki na wieloletnie umowy na lata 2023–2025 r. to 2 100 000 zł.

Zadania, które były realizowane w 2023 r., obejmują różne dziedziny, m.in.:

działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym, wspieranie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, przeciwdziałanie

uzależnieniom i patologiom społecznym, wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej. W poniższej tabeli znajdują wszystkie te, które przeprowadzono w 2023 r. z uwzględnieniem zadań wieloletnich. ■

Zadania realizowane przez NGO w 2023 r.

Nazwa zadania publicznego	Podmiot składający ofertę	Kwota
Rozbudowa szlaku Przedmościa Warszawa na terenie gminy Wiązowna	Stowarzyszenie na Rzecz Zabytków Fortyfikacji Pro Fortaliciu	5 000 zł
Świat widziany oczami podróżnika	Stowarzyszenie WIĘZY	4 000 zł
Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania oraz poza nim	Chorągiew Stołeczna Związku Harcerstwa Polskiego	12 000 zł
Wspomaganie osób uzależnionych i ich rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Wiązowna	Stowarzyszenie „KROKUS-WIĄZOWNA”	35 000 zł
Dni Teatru 2023 – prezentacje Wiązowskiego Teatru Muzycznego	Fundacja „To lubię”	15 400 zł
Organizacja wystawy – „Wielka historia w małej Wiązownie”	Stowarzyszenie WIĘZY	10 000 zł
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	Stowarzyszenie Seniorów „Bądźmy Razem”	40 000 zł
Działania na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie „Jesteśmy”	25 000 zł *
Prowadzenie zajęć, treningów, szkoleń w dziedzinie tenisa stołowego dla mieszkańców gminy Wiązowna oraz udział zawodników i drużyn w turniejach oraz rozgrywkach ligowych i pucharowych w latach 2023–2025	Gminny Klub Tenisa Stołowego Wiązowna	180 000 zł *
Prowadzenie zajęć, treningów, szkoleń w dziedzinie piłki nożnej dla mieszkańców gminy Wiązowna oraz udział drużyn w turniejach i rozgrywkach ligowych w różnych kategoriach wiekowych w latach 2023–2025	Klub Sportowy Advit Wiązowna	180 000 zł *
	Klub Sportowy Glinianka	70 000 zł *
	Ludowo Uczniowski Klub Sportowy Rzakta	45 000 zł *
Prowadzenie treningów z zakresu sportów: Brazylijskie Ju-Jitsu, Zapasy, Grappling, zakup niezbędnego sprzętu sportowego, prowadzenie zajęć rekreacyjno-sportowych, organizacji dwóch zawodów w każdym roku „PUCHAR ORŁA” w Gi i No-Gi sportowych dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Wiązowna, pokrycie opłat startowych, ubezpieczenia i żywienia na zawodach w latach 2023–2025	Uczniowski Klub Sportowy „Zakręt”	70 000 zł *
Prowadzenie zajęć sportowo-aktywizujących – ćwiczenia ruchowo-sportowe dla dorosłych, szczególnie dla seniorów w latach 2023–2025	Klub Sportowy Advit Wiązowna	20 000 zł *
Organizacja imprezy biegowej na terenie gminy Wiązowna – WTF Wiązowna Trail&Fun w latach 2023–2025	Klub „Team ZabieganeDni”	15 000 zł *
organizacja i przeprowadzenie cyklu treningów biegowych na terenie gminy Wiązowna w latach 2023–2025	Klub „Team ZabieganeDni”	15 000 zł *
organizacja i przeprowadzenie cyklu treningów biegowych dla dzieci ze szkół podstawowych z gminy Wiązowna w latach 2023–2025	Klub „Team ZabieganeDni”	7 980 zł *
Organizacja Międzyszkolnej i Przedszkolnej Ligi Tanecznej Fast-Step Summer Cup o Puchar Wójta Gminy Wiązowna w latach 2023–2025	Uczniowski Klub Sportowy Fast-Step	22 000 zł *
Organizacja wydarzenia z okazji poświęcenia Pomnika Strażaka	Ochotnicza Straż Pożarna w Wiązownie	20 000 zł
VI Puchar Orła	Uczniowski Klub Sportowy „Zakręt”	10 000 zł
Piknik sportowy w ramach obchodów „Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelaktualną”	Fundacja „Horses and Family”	5 000 zł
Tai-chi dla wszystkich	Stowarzyszenie „Więzy”	2 370 zł
Organizacja i przeprowadzenie cyklu treningów biegowych dla dzieci i młodzieży w Malcanowie	Klub „Team ZabieganeDni”	5 000 zł
„Sptyw kajakowy Świdrem”	Klub „Team ZabieganeDni”	5 000 zł
Przygotowanie i udział mieszkanki Gminy Wiązowna Alicji Bartnickiej w Igrzyskach Europejskich	TEQnical Warsaw Academy	5 000 zł
Inauguracja XXX Jubileuszowych Ogólnopolskich Czwartków Lekkoatletycznych	Uczniowski Klub Sportowy „Smoki”	3 000 zł

* kwota na 2023 r.

Szlachetne zdrowie...

Zdrowia nie da się kupić, ale można o nie zadbać. Co roku na terenie gminy prowadzimy liczne akcje i programy zdrowotne. Nie sposób wymienić wszystkich, dlatego skupiliśmy się tylko na kilku najważniejszych, jakie miały miejsce w 2023 roku.

W 2023 r., dzięki pieniądzą z nagrody za szczepienia, przygotowaliśmy projekt budowy ośrodka zdrowia w Wiązownie, który kosztował **155 108,69 zł**. Pozyskałiśmy także dotację na budowę przychodni. Wartość tej inwestycji ogółem to blisko **7,5 mln zł**, w tym **6 mln zł** dofinansowania, które otrzymamy w ramach VIII edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Nowy ośrodek powstanie do końca 2025 r. Więcej na ten temat piszemy na str. 6.

W 2023 r. nasz samorząd otrzymał wyróżnienie w konkursie „Samorząd Promujący Zdrowie” za działania w dziedzinie rozwoju ochrony zdrowia, wspierania ekologii, zdrowego stylu życia, sportu

Na jego podstawie chcieliśmy uczyć się, jak rozmawiać z dziećmi o emocjach w szkole oraz jak pomóc im w rozwoju tej części osobowości. Dzieci objęte programem wzięły udział w warsztatach. Zadaniem trenera prowadzącego zajęcia, było przede wszystkim aktywne słuchanie. W projekcie wzięło udział **400 uczniów**. Odbęło się **120 godzin** zajęć z dziećmi. Szkoły przyjęły program z otwartością, widząc w nim wsparcie. Uczniowie w ankietach ewaluacyjnych także dali temu wyraz:

- > 27% uczniów zadeklarowało, że zajęcia pozytywnie wpłynęły na ich samopoczucie w szkole;
- > 56% uczniów chce uczestniczyć w podobnych programach w przyszłości;
- > 52% uczniów uważa, że podobne zajęcia są im potrzebne;
- > prawie połowa (46%) uczniów twierdzi, że zajęcia pomogły im lepiej rozumieć samych siebie.

Projekt, w szerszej skali, jest kontynuowany w roku 2024.

„W zdrowym ciele – zdrowy senior”. Imprezę zakończyła „Potańcówką wielopokoleniową”, którą poprowadzi słynna DJ Wika.

Podczas pikniku przeprowadzono bezpłatne badania:

- > diagnozę pod kątem ryzyka zachorowania na chorobę niedokrwienną serca i zawału mięśnia sercowego oraz oceniono ukrwienie kończyn dolnych (ABI/kostka-ramię) – przebadano **72 osoby**;
- > spirometrię – **55 osób**;
- > EKG serca – **50 osób**.

Zorganizowaliśmy także bezpłatne warsztaty z samobadania piersi, jąder i prostaty z wykorzystaniem profesjonalnych fantomów – w warsztatach wzięło udział 30 osób.

W ciągu całego roku współorganizowaliśmy bezpłatne badania w mammobusie. W akcji wzięło udział **100 kobiet**. W szkołach podstawowych realizowaliśmy ogólnopolski program profilaktyki czerniaka. Na przełomie listopada i grudnia, w ramach piątej już akcji „Biała Wstążka”, odbyło się ponad **100** różnego rodzaju akcji, spotkań, zajęć czy wykładów, których cel był jeden – zatrzymanie przemocy. Zorganizowaliśmy konkurs #LepiejPrzytul „Aktywność nie agresywność”, na który wpłynęło 140 różnego rodzaju prac. Wszystkie poświęcone były zdrowiu fizycznemu i psychicznemu. ■

Akcje na rzecz zdrowia

Bezpłatne badania w spirometrii i kardiobusie, konsultacje ze specjalistami, pokaz pierwszej pomocy, warsztaty, gra terenowa oraz prezenty – niespodzianki to tylko kilka atrakcji, jakie Rada Seniorów Gminy Wiązowna wraz z samorządem po raz drugi przygotowała dla naszych seniorów 16 września 2023 r. podczas pikniku

Mazowsze >> dla seniorów >

Mazowsze.
serce Polski

i turystyki w latach 2020–2023. Wyróżniono nas także w Ogólnopolskim Programie Zwalczania Chorób Infekcyjnych za działania realizowane w 2022 r.

Z dziećmi o emocjach

W roku szkolnym 2022/23 na terenie gminy Wiązowna prowadziliśmy pilotażowy program „Emotikon, czyli supermoce inteligencji emocjonalnej”. Był to czterogodzinny kurs, budujący kompetencje rozpoznawania własnych emocji, komunikacji w grupie, wrażliwości i empatii na drugiego człowieka.

Pilotaż przeprowadziliśmy we wszystkich naszych szkołach podstawowych.

Pokaz pierwszej pomocy podczas pikniku dla seniorów

Wspieramy naszych seniorów

W obliczu starzejącego się społeczeństwa konieczna jest wspólna ścisła współpraca międzypokoleniowa. Przekłada się na aktywizację, zapobieganie marginalizacji, na podtrzymanie zdolności samodzielnej egzystencji, aktywizowanie rodzin i społeczności lokalnej. Z tego też powodu nasza gmina aktywnie działa na rzecz seniorów przy aktywnym wsparciu Rady Seniorów Gminy Wiązowna.

Dzienny Dom „Senior+” w Woli Karczewskiej

To tu 41 seniorów otrzymuje wsparcie i pomoc w czynnościach dnia codziennego, rozwija swoje zainteresowania i pasje. Na prowadzenie domu otrzymaliśmy w 2023 r. **130 560 zł**, a całkowity koszt funkcjonowania obiektu to **521 991 zł**. Środki zostały wydatkowane na transport, wyżywienie seniorów i profesjonalną opiekę. Nasi seniorzy razem z Wolontariatem Międzypokoleniowym aktywnie włączali się we wszelkiego rodzaju wydarzenia. Łącznie brali udział w 40 akcjach charytatywnych. Seniorzy zaangażowali się w kampanię „Oblicza depresji”. Uczestniczyli w treningach m.in. dotyczących redukcji napięcia, sposobów radzenia sobie ze złością, praca nad komunikacją – wyrażaniem swoich potrzeb. Postawiliśmy również na współpracę – nie tylko z przedstawicielami lokalnych i powiatowych organizacji.

Foto: I.Trzaska

Klub „Senior+” w Woli Karczewskiej

W ramach działania Klubu w 2023 r. odbyło się 150 spotkań, podczas których zorganizowaliśmy m.in.: zajęcia animacyjne, edukacyjne i integracyjne, ćwiczenia pamięci i logicznego myślenia, zajęcia ruchowe i rehabilitacyjne (113 spotkań, 220,5 godz.), działania pomocowe i wolontariackie (16 spotkań), wyjścia i wycieczki (10). Seniorzy aktywnie uczestniczyli w 24 wydarzeniach społeczno-kulturalnych gminy. W 2023 r. przyznana dotacja wyniosła 48 960 zł, a całkowity koszt funkcjonowania placówki to **261 284 zł**. Rozliczenie wydatków w 2023 r. wyniosło **261 283,04 zł**. Klub „Senior+” dysponuje 24 miejscami dla osób 60+ nieaktywnych zawodowo, będących mieszkańcami Gminy Wiązowna. Z oferty Klubu w 2023 r., korzystało łącznie 26 osób.

Foto: Klub „Senior+”

„Zwyczajny – Niezwyczajny Senior”

Projekt, w który uczestniczyła grupa 15 seniorów, realizowała Fundacja „To lubię”. Na podstawie wywiadów z seniorami powstały teksty oraz piosenki opowiadające o tym, o czym marzą seniorzy i co jest dla nich najważniejsze w życiu. Od czerwca do listopada 2023 r. seniorzy uczestniczyli w warsztatach aktorskich i wokalnych oraz pracowali nad przygotowaniem autorskiego spektaklu słowno-muzycznego „Tam i z powrotem, czyli marzenia seniorów”. W listopadzie i grudniu 2023 r. nasi seniorzy zaprezentowali spektakl aż 10 razy przed mieszkańcami gminy Wiązowna oraz gmin ościennych. Na zadanie pozyskano środki z Województwa Mazowieckiego i realizowano je w partnerstwie z CUS, Pałacem Kultury, Radą Seniorów Gminy Wiązowna, Stowarzyszeniem Seniorów „Bądźmy Razem”, Dziennym Domem „Senior+” i Klubem „Senior+”.

Korpus wsparcia seniorów

W 2023 r. Centrum Usług Społecznych w Wiązownie realizowało Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” – Moduł I. Program „Korpus Wsparcia Seniorów”.

Podpisano trzy umowy z osobami dorosłymi. Wykorzystano środki w wysokości 3 280,05 zł w tym: 657,17 zł środki własne i 2 622,88 zł dotacja. Realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” pozwoliła uzupełnić ofertę usług wspierających osoby starsze oraz przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych. Dzięki programowi uwidoczniła się potrzeba wolontariatu w zakresie świadczenia pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym, chorym.

Stowarzyszenie „Bądźmy Razem”

Prowadzi działania na rzecz aktywizacji seniorów poprzez liczne prelekcje, warsztaty, wyjazdy jedno- i wielodniowe, wyjścia do teatru. Jego członkowie aktywnie uczestniczyli w życiu społecznym gminy i brali udział w wydarzeniach kulturalnych, charytatywnych, pomocowych. W 2023 r. zorganizowało dla seniorów. W 2023 r. zorganizowało m.in. wigilię, bal seniora czy wyjazdy do teatru. Aktywnie uczestniczy i wspiera wszelkie akcje charytatywne na naszym terenie.

Nie tylko opieka społeczna

Od blisko trzech lat działa u nas Centrum Usług Społecznych Gminy Wiązowna, który powstał z przekształcenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. W tym czasie zaszła ogromna zmiana, jeśli chodzi o zakres usług skierowanych do mieszkańców.

Od stycznia 2021 r. do końca października 2023 r. nasz samorząd realizował projekt „Centrum Usług Społecznych w Wiązownie” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Kwota dofinansowania to **3 124 999,65 zł** w tym **2 633 749,70 zł** ze środków europejskich, a **491 249,95 zł** ze środków dotacji celowej. W tym czasie w ramach projektu:

1. przygotowano raport z diagnozy potencjału i potrzeb społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych;
2. zrealizowano 3388 godz. usług fizjoterapeutycznych;
3. zrealizowano 178 godz. porad psychologicznych dla dzieci i młodzieży;
4. zrealizowano 318 godz. porad psychologicznych dla dorosłych;
5. zrealizowano 144 godz. warsztatów umiejętności opiekuńczo-wychowawczych;
6. zrealizowano 361 godz. usług „Złotej rączki”;
7. zrealizowano 584 godz. funkcjonowania Klubu Młodzieżowego – placówki wsparcia dziennego;
8. zrealizowano 223 godz. spotkań w Młodzieżowym Centrum Kompetencji – strefa warsztatów;
9. zrealizowano 43 kursy w ramach MCK;
10. zrealizowano 99 godz. funkcjonowania Klubu Zdrowego Stylu Życia;
11. zrealizowano 314 godz. pracy dietetyka;
12. ułożono 132 planów żywieniowych;
13. zrealizowano 181 godz. warsztatów z zakresu profilaktyki społecznościowej w ramach organizowania społeczności lokalnej;
14. zrealizowano 200 godz. warsztatów z reżyserem lub animatorem w ramach organizowania społeczności lokalnej;
15. zrealizowano 196 godz. warsztatów profilaktycznych z psychologiem i pedagogiem w ramach organizowania społeczności lokalnej;
16. przygotowano i wystawiono cztery spektakle o tematyce profilaktycznej.

Nasi wolontariusze podczas półmaratonu

Foto: K. Motyka-Parzych

W 2023 r. zrealizowano:

1. Złota Rączka – 200 godz. usług dla 102 osób;
2. Fizjoterapia – 16 turnusów po 15 dni każdy, na łączną liczbę 1680 godz. dla 240 osób;
3. Poradnictwo psychologiczne – 168 godz. porad psychologicznych dla dorosłych (36 osób), 86 godz. porad psychologicznych dla dzieci (25 dzieci), cztery cykle warsztatów umiejętności opiekuńczo-wychowawczych (12 godz.) skorzystały 34 osoby;
4. Klub Zdrowego Stylu Życia – zorganizowano cztery turnusy, skorzystały z nich 48 osób. Powstało 48 planów żywieniowych, dietetyk przepracował 220 godz., a motywator 236 godz.
5. Młodzieżowe Centrum Kompetencji – dwa pięciomiesięczne (72 godz.) cykle po 12 uczestników. Dodatkowo odbyły się cztery spotkania/wydarzenia oraz dwa integracyjne wyjazdy 3-dniowe. Z usługi skorzystało 24 młodych mieszkańców gminy;
6. Klub Młodzieżowy – wsparcie dzienne znalazło 15 dzieci w wieku 12–15 lat. Zrealizowano: 272 godz., sześć wyjść integracyjnych, 14 godz. spotkań psychologa i socjoterapeuty z rodzicami;
7. Organizowanie społeczności lokalnej – 132 godz. warsztatów teatralnych z zakresu profilaktyki społecznościowej w 4 szkołach, 16 godzin warsztatów dla 14 osób (liderów wiejskich, pracowników CUS);
8. Kręgi wsparcia – trzy warsztaty dla 17 osób (pracownicy CUS, liderzy społeczni);
9. Projekt CO-GREEN – zajęcia dla 24 osoby z terenu gminy (pracownicy CUS i UG Wiązowna, liderzy wiejsi, seniorzy oraz młodzież);
10. Klub Dobrego Taty – sześć spotkań dla 14 panów;
11. Zajęcia sportowe dla osób z niepełnosprawnością ruchową – 25 spotkań dla 6 osób;
12. Dwa wydarzenia dla dzieci ze świetlic środowiskowych – Bal karnawałowy (80 osób – 51 dzieci, 5 opiekunów, 6 wolontariuszy i 18 seniorów) oraz Dzień Dziecka (102 osoby – 48 dzieci, 5 opiekunów, 11 wolontariuszy, 13 seniorów, 22 pracowników CUS i 1 gość);
13. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego CUS – skorzystało 18 osób. Podpisano 18 umów, spośród których 7 umów przedłużono aneksami;
14. Wolontariat – podpisano z wolontariuszami 148 porozumień na pracę wolontarystyczną, w tym z 82 dziewczętami i 66 chłopcami.

Foto: Adobe Stock

Program „Opieka wytchnieniowa”

Edycja 2023 finansowana była ze środków Funduszu Solidarnościowego. To wsparcie skierowane do opiekunów, którzy wymagają pomocy w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności i osobami dorosłymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. W ramach programu wsparcie otrzymało dziewięciu opiekunów. Każdy uczestnik może maksymalnie wykorzystać 240 godzin opieki wytchnieniowej w ciągu roku. Wykorzystano środki w wysokości **75 358,11 zł**.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Edycja 2023 finansowana była w całości ze środków Funduszu Solidarnościowego to usługa, której celem jest zapewnienie dostępności do usługi asystenta tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowania w życiu społecznym osób z niepełnosprawnością i prowadzenia bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Usługa asystenta była realizowana na rzecz 18 osób z niepełnosprawnością w tym: 16 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, jedna z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz u dwojga dzieci z niepełnosprawnością do lat 16. Zatrudniono 13 asystentów. Koszt edycji 2023 to **320 609,38 zł**.

Foto: Adobe Stock

Foto: Adobe Stock

„Posiłek w szkole i w domu”

W 2023 r. programem objęto 162 osoby, w tym 60 dzieci. Z pomocy w formie gorącego posiłku skorzystało 55 dzieci z 27 rodzin, natomiast z pomocy finansowej skorzystało 107 osób z 59 rodzin. Koszt realizacji programu wyniósł **166 551 zł**, z tego na pomoc w formie gorącego posiłku wydatkowano kwotę **38 151 zł**.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Asystent rodziny działał w 20 rodzinach i objął swym wsparciem 38 dzieci. W 2023 r. na ośmioro dzieci przebywające w rodzinach zastępczych wydaliśmy **40 071,05 zł**, a na siedmioro dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – **76 237,56 zł**. Odbył się cztery cykle warsztatów umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, w których wzięło udział 34 osoby. Na terenie gminy działały też placówki wsparcia dziennego: cztery świetlice środowiskowe dla 60 dzieci, Klub Młodzieżowy – dla 15 młodych ludzi w wieku 12–15 lat oraz Młodzieżowe Centrum Kompetencji, które zorganizowało dwa cykle warsztatów, każdy dla 12 osób w wieku 16–20 lat.

Foto: Adobe Stock

Foto: MRIPS

Karta Dużej Rodziny

CUS realizuje ogólnopolski program Karta Dużej Rodziny. W 2023 r. przyjął 206 wniosków w tym: 48 dotyczyło nowych rodzin, 126 wniosków o przyznanie karty dla rodziców, 16 wniosków o uzupełnienie rodziny, 6 wniosków o wydanie duplikatu, 7 dotyczyło przedłużenia karty. Ogółem w 2023 r. wydano 856 Kart Dużej Rodziny z tego: w tradycyjnej formie 421, elektronicznych 435. W ramach „Gminnego Programu dla rodzin wielodzietnych KDR” w 2023 r. ze zniżek w placówkach oświatowych skorzystało 397 dzieci, a w Hydrodukt – 261 rodzin. Ogólny koszt realizacji programu wyniósł łącznie **105 727,91 zł**.

KS Glinianka

UKS Zakręt

Gminni sportowcy na najwyższych podiach

Zawodnik GKTS Wiązowna

Młody szachista Karol Mieluch

Zawodniczka UKS ORŁY Zakręt
Sylvia Welc

Maja Pawłowska

Iza Bobel z trenerem

Maksymilian Kamiński
i Wiktor Grzybowski z trenerem

Zawodnicy klubów sportowych działających na terenie naszej gminy w 2023 r. osiągnęli wiele sukcesów w różnych dyscyplinach sportowych. Niektórzy stanęli na najwyższych, międzynarodowych podiach. Co roku przyznajemy stypendia za wybitne osiągnięcia sportowo-artystyczne. Trafiają one do najlepszych uczniów i studentów z gminy Wiązowna. W 2023 r. w budżecie przeznaczyliśmy na ten cel ponad 100 000 zł.

Rok 2023 zawodnicy Klubu Sportowego Glinianki na pewno zapamiętają. Po 20 latach wywalczyli awans do A Klasy oraz wywalczyli mistrzostwo B Klasy w piłce nożnej. Zdobyli także tytuł mistrza wiosny B Klasy, nie przegrali w tym czasie żadnego spotkania oraz odnotowali serię 22 ligowych meczów bez porażki.

Na Igrzyskach Europejskich Kraków-Małopolska 2023, które odbyły się w dniach 21 czerwca – 2 lipca, nasza młoda mieszkanka Glinianki i zawodniczka teqball Alicja BARTNICKA zdobyła dwa brązowe medale – w deblu kobiet i mieszanym.

W trakcie 2023 roku zawodnicy UKS Zakręt startowali w sumie na 23 wydarzeniach sportowych – zaliczyli 283 startów, z czego aż 223 razy stanęli na podium. W sumie zdobyli: 80 złotych, 83 srebrne i 60 brązowych medali. W sierpniu w Warszawie odbyły się Mistrzostwa Świata w Grapplingu. Zawody rozgrywane były w kategoriach U17, U20 oraz senior. Polskę reprezentowało blisko 60 zawodników, w tym zawodniczka UKS ORŁY Zakręt Sylvia WELC, która występowała w kategorii U17 – 52 kg w Gi i No Gi. Reprezentantka UKS Orły Zakręt zajęła trzecie miejsce i zdobyła brązowy medal Mistrzostw Świata.

Na laurach nie spoczywał także nasz młody szachista z Glinianki. Podczas 12th International Chess Festival Riga Technical University OPEN 2023 w Rydze w turnieju Y (grupa dziecięca do 14 lat) Karol MIELUCH stoczył dziewięć pojedynków i uzyskał z nich 6,5 pkt, co zapewniło mu trzecie miejsce.

Mieszkancka i stypendystka Gminy Wiązowna Zosia KRYSIK zajęła 1. miejsce w kategorii juniorka młodsza w 2. edycji Pucharu Mazowsza MTB XCO 2023. Zawody zorganizowano na terenie naszej gminy na Górze Sobotów. Zawody są wpisane do kalendarza Polskiego Związku Kolarskiego i mają rangę wojewódzką. Zosia trenuje w Warszawskim Klubie Kolarskim.

UKS Fast-Step także ma na swoim koncie liczne wejścia do finałów ważnych zawodów tanecznych, jak i trofea ogólnopolskie i międzynarodowe. Tymon PIWIŃSKI i Nadia LATO aż 18 razy stanęli w 2023 r. na zwycięskich podiach. Wzięli również udział w finałach zawodów THE OPEN WORLDS FESTIVAL oraz zajęli I miejsca w dwóch kategoriach THE OPEN WORLDS SUPERSTARS w Blackpool w Wielkiej Brytanii. Bartek ZGUTKA i Maja DĄBROWSKA zdobyli srebro na Mistrzostwach Klas CBA i awans do klasy A. Świetne wyniki osiągnęli także Grzegorz MUŚNICKI i Hanna ZIELIŃSKA, Przemysław KACZOR i Maria DEEP, Adam KISIEL i Katarzyna BIAŁEK oraz Aleksandra BIAŁEK.

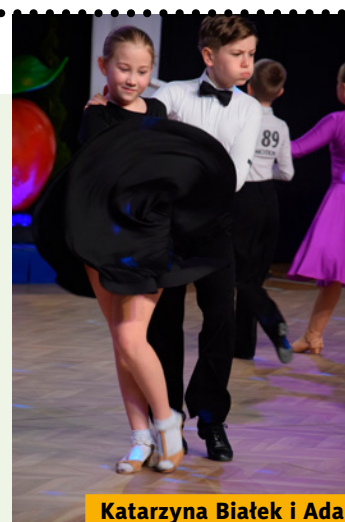
Rok 2023 był także owocny dla zawodników GKTS Wiązowna. Iza BOBEL w grudniu wygrała II Grand Prix Polski żaków w tenisie stołowym w Świdwinie. Był to pierwszy tak olbrzymi sukces zawodnika GKTS Wiązowna w historii klubu. Jeszcze żaden zawodnik reprezentujący Wiązownę nie wygrał turnieju Grand Prix Polski w tenisie stołowym. Wiktor GRZYBOWSKI w listopadzie był bezkonkurencyjny na Mazowszu i bez straty nawet jednego seta zwyciężył w prestiżowym turnieju Grand Prix Mazowsza. Maks

KAMIŃSKI został mistrzem województwa mazowieckiego, a Wiktor GRZYBOWSKI – wicemistrzem w rozegranych w Serocku Indywidualnych Mistrzostwach Mazowsza w kategorii Skrzat.

Od kilku lat współpracujemy z Teamem ZabieganeDni, który na naszym terenie i przy wsparciu finansowym samorządu organizuje treningi do Półmaratonu Wiązowskiego oraz od 2023 r. zajęcia dla dzieci i młodzieży z naszych szkół. Team może pochwalić się wieloma sukcesami. W kategorii drużyna kobiet i mężczyzn zajął I miejsca Mistrzostwa Mazowsza w biegu sztafetowym na dystansie czasowym 6h oraz podczas 43. Półmaratonu Wiązowskiego – III miejsce w kategorii drużyna, zaś Jacek WYSMUŁEK zdobył nagrodę dla najszybszego mieszkańca gminy Wiązowna. Paulina RĘKAWEK, nasza mieszkanka i członkini klubu, zajęła III miejsce w Międzynarodowym Biegu Po Plaży W Jarosławcu, a Aleksandra REDEK II miejsce OPEN w Biegu Samorządowym w ramach Biegu Po Plaży. W Bison Ultra Trail Supraśl 106 km Robert SZOSTAK osiągnął czas 14:39:00, Anna KOCZOROWSKA 15:47:02, a Marcin KOCZOROWSKI 15:47:02. Na swim koncie mają też sukcesy za granicą. W Galicia Ultra North Macedonia 65km/3350 mnp. III miejsce zajął Jarek MILEWSKI z czasem 15:20:14.

To tylko wybrane sukcesy naszych młodych mieszkańców, przekazane nam przez kluby i rodziców, za co dziękujemy. Gratulujemy i życzymy kolejnych!

Zdjęcia pochodzą z archiwów klubów i osób prywatnych.

Katarzyna Białek i Adam Kisiel

Bartek Zgutka i Maja Dąbrowska

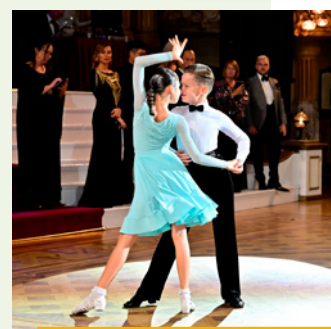
Aleksandra Białek

Marta Prusak

Przemysław Kaczor i Maria Deep

Tymon Piwiński i Nadia Lato

Nie szczędzimy środków na edukację

Rok szkolny 2023/2024 był kolejnym trudnym rokiem dla gminnej oświaty. Kiedy już wydawało się, że rzeczywistość szkolna ustabilizowała się po pandemii COVID-19 i wybuchu wojny w Ukrainie, nadeszła wysoka inflacja, a z nią wzrost płac i kosztów utrzymania placówek.

Z roku na rok rośnie liczba dzieci w naszych placówkach oświatowych. We wrześniu 2023 r. edukację w naszych szkołach podstawowych rozpoczęło 1541 uczniów – o 5 mniej niż w analogicznym czasie

w 2022 r. Do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych (tzw. „zerówki”) uczęszczało 240 dzieci (42 mniej niż w 2022 r.). Liczba wychowanków gminnych przedszkoli wyniosła 483, tj. o 13 mniej niż w 2022 r., zaś w gminnym żłobku – 45. Łączna liczba dzieci w naszych placówkach wynosiła 2311 i była o 69 wyższa niż w 2022 r., co głównie wynikało z napływu uczniów z Ukrainy (stan na 30.09.2023 r. było ich 72).

W 2023 r. otrzymaliśmy subwencję oświatową na kwotę 22 239 231 zł oraz środki

z rezerwy części oświatowej subwencji w wysokości 154 490 zł, co daje razem 22 393 721 zł. Kwota subwencji w 2023 r. była wyższa o 4 637 093 zł niż w 2022 r.

Wydatki bieżące w placówkach oświatowych wyniosły w 2023 r. 41 131 520,97 zł i były o 6 357 941,55 zł wyższe niż w 2022 r. Powód wzrostu to wyższe koszty wynagrodzeń nauczycielskich, pracowników administracji i obsługi oraz stale rosnące koszty utrzymania (energii elektrycznej, oleju opałowego i pozostałych mediów). ■

Jednostka	Wydatki bieżące w 2023 r. [w zł]	Liczba dzieci	W tym dzieci ukraińskie	Liczba nauczycieli (etaty)	Liczba nauczycieli	Liczba pracowników adm.-obsł. (etaty)	Liczba pracowników adm.-obsł.
stan na 31.12.2023 r.							
Przedszkole w Pęclinie	2 817 202,23	133	0	16,38	17	11	11
Przedszkole w Woli Duckiej	1 506 370,84	97	3	9,75	10	6,50	7
Przedszkole w Wiązownie	2 745 358,82	136	1	13,71	15	9,31	10
Przedszkole w Zakręcie	1 879 592,30	119	2	11,46	13	8	8
Szkoła Podstawowa w Gliniance	7 706 471,62	426	18	43,44	45	15,50	16
Szkoła Podstawowa w Malcanowie	7458 838,40	411	3	45,38	49	16	18*
Szkoła Podstawowa w Wiązownie	10 649 634,72	599	27	69	69	17,25	20
Szkoła Podstawowa w Zakręcie	6 368 052,04	345	18	40	43	13	13*
	41 131 520,97	2266	72	249,12	261	96,31	65

* dane zawierają także etaty pracowników przebywających na długotrwałej, usprawiedliwionej nieobecności oraz osób zatrudnionych na ich zastępstwo

Foto: Szkoły w Gliniance, Malcanowie, Wiązownie i Zakręcie

Ferie i wakacje blisko domu

Akcja „Ferie blisko domu” odbyła się w pierwszym tygodniu ferii zimowych, w dniach 13–17 lutego 2023 r. w czterech szkołach podstawowych na terenie gminy Wiązowna. W półkoloniach łącznie wzięło udział 156 uczniów klas I–VI w Gliniance (60), Wiązownie (42), Malcanowie (30) i Zakręcie (24). Koszt organizacji wypoczynku w szkołach, finansowany z budżetu Gminy Wiązowna, wyniósł 27 726 zł. W ramach akcji „Wakacje blisko domu” zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku podczas czterech tygodniowych turnusów, od 3 do 24 lipca 2023 r., od godz. 7.30 do 16.30 w szkołach w Gliniance (143), Malcanowie (102), Wiązownie (192) i Zakręcie (58). Dzieci miały zapewnione drugie śniadanie, obiad i podwieczorek. Każdy turnus obfitował w wiele atrakcyjnych wydarzeń: różnorodne warsztaty, wycieczki, wyjazdy na basen, zajęcia sportowe, taneczne, plastyczne. Koszt akcji w szkołach, finansowany z budżetu Gminy Wiązowna wyniósł 71 949,64 zł.

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa

W 2023 r. w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa pozyskaliśmy dofinansowanie dla Szkoły Podstawowej w Gliniance w wysokości 12 000 zł, dla Szkoły Podstawowej i Oddziałów Przedszkolnych w Malcanowie 14 500 zł, dla Przedszkola im. Misia Uszatka w Wiązownie 3 000 zł. Łączna

wartość projektu wyniosła 36 875 zł, z czego kwota wsparcia finansowego otrzymanego przez Gminę Wiązowna to 29 500 zł. Realizacja tego programu umożliwia doposażenie bibliotek, zakup nowości wydawniczych, a także promocje czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, poprzez organizowane akcje czytelnicze, konkursy, wystawy, spotkania autorskie.

Aktywna Tablica

Szkoła Podstawowa w Zakręcie otrzymała dotację w wysokości 35 000 zł w ramach rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informatyczno-komunikacyjnych – „Aktywna Tablica”. Łącznie z wkładem własnym gminy przeznaczono 43 750 zł na zakup monitorów interaktywnych, laptopów oraz pomocy dydaktycznych i nowoczesnych narzędzi do terapii dla uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.

Laptopy dla szóstoklasistów

Gmina pośredniczyła w realizacji rządowego programu „Laptop dla ucznia”, którego celem było wsparcie dzieci i młodzieży w rozwoju kompetencji cyfrowych. Program zakładał, że każdy uczeń IV klasy szkoły podstawowej w Polsce otrzyma na własność bezpłatny laptop. Sprzęt może być wykorzystany do nauki, rozwoju kompetencji cyfrowych oraz talentów i zainteresowań. Do uczniów klas IV w gminnych szkołach trafiło 187 laptopów.

„Gaz-system dla Edukacji”

Nasza gmina znalazła się wśród beneficjentów programu „GAZ-SYSTEM dla Edukacji”. Symboliczne czeki uroczystie przekazano 31 sierpnia przedstawicielom samorządów. Otrzymane środki – 19 000 zł, przeznaczone zostały na zakup pomocy dydaktycznych z zakresu chemii i fizyki dla czterech gminnych szkół podstawowych. Dzięki temu lekcje fizyki i chemii stają się atrakcyjniejsze dla uczniów, a nauka jest bardziej efektywna. Uczniowie mogą rozwijać zainteresowania, wykonywać samodzielnie lub w grupach doświadczenia chemiczne i fizyczne z takich działów jak optyka, prąd elektryczny, fale dźwiękowe.

Lekcje o samorządzie z Wójtem Gminy Wiązowna

Nietypowe lekcje wiedzy o społeczeństwie odbyły się w ósmych klasach szkół podstawowych. Prowadził je Wójt Gminy Wiązowna Janusz BUDNY, a dotyczyły głównie zadań poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego i naszej „małej ojczyzny”. Lekcje były swego rodzaju wstępem do Gminnego Turnieju Wiedzy o Samorządzie, który odbył się 28 listopada 2023 r. Cztery drużyny z gminnych szkół rywalizowały o zwycięstwo i możliwość reprezentowania gminy na szczeblu powiatowym. Zmagania wygrała drużyna ze szkoły w Zakręcie, która następnie w grudniu 2023 r. zajęła III miejsce w VII edycji turnieju powiatowego.

Koniec letargu w gminnej kulturze

Pawilon Kultury Gminny Ośrodek Kultury w Wiązownie w 2023 r. przeszedł małą rewolucję. Zmienił nazwę, odpalił nową stronę oraz cały zestaw zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Pod hasłem „Budźmy kulturę!” zainaugurował program „Fundusz inicjatyw sąsiedzkich”.

Z końcem maja 2023 r. Pawilon Kultury zainaugurował – innowacyjny na skalę powiatu i prawdopodobnie całego kraju – program „Fundusz inicjatyw sąsiedzkich”. Połączył on różne działania po to, by obudzić kulturę w świetlicach wiejskich. Łączna wartość funduszu w 2023 r. wynosiła **370 tys. zł**.

Fundusz składa się z trzech filarów, z których mogą korzystać sołectwa i organizacje pozarządowe. Pierwszy to program „Mam pomysł”, który działa podobnie jak znany już fundusz sołecki. Każde sołectwo otrzymuje do dyspozycji kwotę, która stanowi iloczyn liczby mieszkańców sołectwa i gwarantowanej na dany rok

Inauguracja programu „Fundusz inicjatyw sąsiedzkich”

Foto: I. Trzaska

stawki na jednego mieszkańca. Minimalna kwota, jaką mogło w 2023 r. dostać sołectwo, to **2,5 tys. zł**. Większość otrzymała do dyspozycji od 5 tys. do 8 tys. zł, a w sumie było to **217 tys. zł**.

Te pieniądze można było przeznaczyć na zajęcia w świetlicach, warsztaty, spotkania, animacje albo imprezy plenerowe. Decydowali sami mieszkańcy, których reprezentował sołtys, przewodniczący zarządu osiedla lub lokalny animator kultury. Pawilon Kultury służył przede wszystkim pomocą od strony formalnej, ale w razie potrzeby – również merytoryczną. Zrealizowano aż **30** projektów w: Bolestawowie, Boryszewie, Czarnówce, Duchnowie, Dziechcińcu, Emowie, Gliniance, Góraszce, Izabeli, Kącku, Kopkach, Kruszówcu, Lipowie, Majdanie, Malcanowie, Michałówku, Pęclinie, Porębach, Radiówku, Rudce, Rzakcie,

Stefanówce, Wiązownie, Wiązownie Kościelnej, Woli Duckiej, Woli Karczewskiej, Zakręcie i Żanęcinie.

Drugi filar to znany i sprawdzony już program „Świetlik”. Tu, w ramach dwóch edycji, przyznaliśmy **18** grantów o wartości **5 tys. zł** każdy (18 razy 5 000 zł). Oferty mogły składać nie tylko sołectwa, ale także organizacje pozarządowe i osoby prywatne. W 2023 r. szczególnie promowaliśmy zajęcia dla dzieci i młodzieży, które odbywały się w wakacje.

Trzecim filarem był „Voucher Kultury”, który uruchomiliśmy we współpracy z Narodowym Centrum Kultury. Przede wszystkim miał on nam pomóc odkryć lokalny potencjał i zbudować partnerską relację między mieszkańcami a Pawilonem Kultury. W jego ramach ogłosiliśmy konkurs na wydarzenie kulturalne, w którym można było ubiegać się o dofinansowanie nawet do **10 tys. zł**. W ramach „Vouchera” zrealizowaliśmy wspólnie z mieszkańcami trzy duże projekty: kino plenerowe w Gliniance, program pilotażowy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wiązownie i projekt „Siła Kobiet” w Izabeli. ■

Grafika: Pawilon Kultury

Foto: M. Kiach

Agnieszka Mikulska, Komisja Zdrowia, Ekologii i Edukacji

Włączenie mieszkańców w proces tworzenia oddolnych inicjatyw kulturalnych, rozrywkowych i integracyjnych, które poszerzają horyzonty mieszkańców naszej okolicy, dają szansę doświadczania oraz inspirowania do działania, to ważny element naszej działalności jako ich przedstawicieli, a zaangażowanie mieszkańców przyczynia się do rozwoju gminy.

2023 kalendarium

najważniejszych wydarzeń

STYCZEŃ

Wiązowna zagrała dla WOŚP

58 551, 80 zł – to absolutnie rekordowa kwota, jaką zebraliśmy podczas 31. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, który odbył się 29 stycznia w naszej gminie. Tłumy przewijały się przez salę i scenę Pawilonu Kultury. Także sołectwa Kąck i Kopki oraz OSP Glinianka grały dla WOŚP. Wszyscy razem pokazaliśmy, że „Chcemy wygrać z sepsą!”. W ramach wydarzenia odbył się także II Bieg WOŚP 2023 Wiązowna, zorganizowany przez Team ZabieganeDni i nasz urząd.

Listopad

80 lat Koła Gospodyń Wiejskich w Gliniance

W ramach obchodów jubileuszu 80-lecia Koła Gospodyń Wiejskich w Gliniance zaprosiliśmy gości na premierę filmu poświęconego bohaterkom wieczoru. „Dwie twarze” to dokument ukazujący istotę działalności koła gospodyń, przywiązanie do tradycji, chęć jej podtrzymania. Marianna GRZENDA, Irena NOWAK, Monika ZGUTKA, Renata KALIŃSKA i Helena PAPIS odśpiewały swoje prywatne historie. Tytułowe dwie twarze zaproszeni goście mogli podziwiać na wystawie portretów, których autorem był Łukasz MURGRABIA – jeden z najbardziej znanych reprezentantów polskiej fotografii kreatywnej.

Maj

Noc Muzeów w Wiązownie

To była prawdziwa podróż do przeszłości. Przenieśmy się w czasy PRL i zaprosiliśmy mieszkańców do Urzędu Gminy Wiązowna na imprezę w ramach ogólnopolskiej „Nocy Muzeów”. Było kino pod chmurką, woda z saturatora, kultowe auta i sprzęty rodem z minionej epoki. Można było zrobić sobie zdjęcia w starych maskach P-GAZ oraz zasiąść w fotelu Naczelnika Gminy Wiązowna i wypisać własne zarządzenie czy obejrzeć stuletnie księgi naszego Urzędu Stanu Cywilnego.

Wrzesień

W rytmie swinga

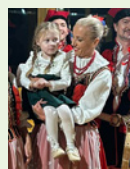
Mieszkańcy wirowali na parkiecie przy Pawilonie Kultury w Wiązownie na „Potańcówce w Pawilonie”. W ramach letniego, plenerowego programu muzycznego zorganizowaliśmy swingową potańcówkę z muzyką na żywo. Grali dla nas Jazz Combo Volta oraz Dixie Fellows. Tancerze ze szkoły tańca FAST-STEP prezentowali i uczyli mieszkańców podstawowych kroków swingowych. W przerwie od tańca można było o d p o c z ą ć na leżakach, coś zjeść czy skorzystać z fotobudki.

Listopad

Charytatywnie dla Lenki

Zabawa do białego rana, przepyszne jedzenie, skoczny występ Zespołu Pieśni i Tańca Politechniki Warszawskiej oraz młodych tancerzy tańca towarzyskiego – to wszystko czekało na gości „Andrzejek na ludowo”, zorganizowanych 25 listopada w Klubie Sportowym Zakręt. Wydarzenie miało charakter charytatywny – w sumie zebraliśmy ponad 51 tys. zł z licytacji oraz biletów – cegiełek. Tydzień później Pawilon Kultury w Wiązownie pękał w szwach. Tłumy przybyły, by obejrzeć „Cyrek w Zakręcie” w wykonaniu Kabaretu „Na chwilę”.

Sierpień

Szanty nad Laguną

Ahoj, tam na lądzie! Już po raz szósty Malcanów, na kilka godzin, stał się żeglarską stolicą Mazowsza. W ostatnią sobotę sierpnia bawiliśmy się przy muzyce żeglarskiej na „Szantach nad Laguną”. Wydarzenie było doskonałą okazją do spotkania dla miłośników wodnych sportów, ale także tych, którzy preferują suchy ląd.

Październik

Dzień Edukacji Narodowej

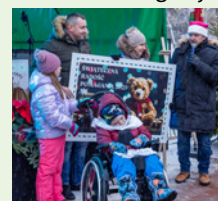
Wójt Gminy Wiązowna podczas uroczystości w Duchnowskim Domu Kultury przyznał nagrody i wyróżnienia m.in. za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze i długoletnią służbę. Dyrektor Gminnego Przedszkola im. Misia Uszatka Anna CICHECKA uhonorowano tytułem „Zasłużony dla Gminy Wiązowna”. Goście mieli także okazję wysłuchać wystąpienia Joanny BIAŁOBRZESKIEJ – pedagogiki, nauczycielki, autorki poradników i ćwiczeń. Zwieńczeniem uroczystości był recital Edyty GEPPERT.

Grudzień

Świąteczna Radość Pomagania

Tradycyjnie, w pierwszą niedzielę grudnia, spotkaliśmy się w centrum Wiązowny, by wspólnie z mieszkańcami celebrować przedświąteczny czas i zainaugurować po raz ósmy akcję „Świąteczna Radość Pomagania”. Jej bohaterem został Franek z Rzakty. Przez cały rok 2024 będziemy wspierać go w walce z porażeniem mózgowym czterokończynowym. W sumie podczas wszystkich dotychczasowych akcji zebraliśmy ponad 500 tys. zł.

Czytamy na potęgę

Blisko 2 800 mieszkańców naszej gminy należy do grupy „niestatystycznych Polaków”. Tyle osób w ubiegłym roku systematycznie odwiedzało naszą bibliotekę i jej filie. To wzrost o ponad 13% w stosunku do 2022 r. Użytkownicy odwiedzili bibliotekę 15 615 razy i wypożyczyli o blisko 6 tys. książek więcej niż rok wcześniej.

Sieć bibliotek publicznych Gminy Wiązowna tworzy Gminna Biblioteka Publiczna w Wiązownie i jej filie w Gliniancie i Duchnowie. Biblioteki zapewniają obsługę mieszkańców gminy Wiązowna w zakresie upowszechniania czytelnictwa i kultury.

W 2023 r. biblioteka zarejestrowała 2 791 użytkowników, jest to wzrost o 13,83% w stosunku do roku ubiegłego. Użytkownicy odwiedzili bibliotekę 15 615 razy. Nasz placówka odnotowała wzrost wypożyczeń w porównaniu z 2022 r. o blisko 6 000. W 2023 r. zakupiła łącznie 2 165 woluminów za kwotę 59 043,26 zł oraz wprowadziła do księgozbioru 493

książki przekazane od czytelników w formie darów.

Oprócz bogatego księgozbioru książek drukowanych w ramach współpracy z Biblioteką Publiczną m.st. Warszawy i Biblioteką Główną Województwa Mazowieckiego mieszkańcy mieli dostęp do książek elektronicznych poprzez platformy Legimi i Empik Go. Osobom mających problemy z czytaniem drobnego druku biblioteki oferują książki z serii „Duże Litery” oraz audiobooki. Filia w Duchnowie oferuje również możliwość wypożyczania gier planszowych.

W kwietniu 2023 r. odbyło się uroczyste otwarcie Duchnowskiego Domu Kultury i filii biblioteki w Duchnowie. W związku z modernizacją budynku filia w Gliniancie była dostępna dla użytkowników do końca maja 2023 r. Na początku kwietnia 2024 r. ponownie otworzyła placówkę w nowej przestrzeni bibliotecznej i powiększonym księgozbiorem.

W 2023 r. naszą bibliotekę wybrano spośród 1064 jako jedna z trzech

placówek, które zgłosiły się do akcji „Czytanie na Polanie” realizowanej w ramach kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”. W nagrodę otrzymaliśmy pakiet książek od Wydawnictwa Wrażlive. Biblioteka Publiczna Gminy Wiązowna otrzymała również wyróżnienie w drugiej edycji ogólnopolskiej akcji pod hasłem „Biblioteka przyjazna dzieciom”, której organizatorem jest Przystanek Rodzinka.

Poza wypożyczaniem książek biblioteki prowadziły również działalność kulturalną, promującą czytelnictwo i bibliotekę w środowisku lokalnym. W 2023 r. zorganizowały 77 wydarzeń, w których wzięło udział prawie 4 000 uczestników. Brały także udział w wielu akcjach o zasięgu ogólnopolskim, np. Ogólnopolskim Tygodniu Bibliotek, Nocy Bibliotek, projekcie Instytutu Książki „Mała Książka – wielki człowiek”, Narodowym Czytaniu. W 2023 r. gościli u siebie Ałbenę GRABOWSKĄ, Daniela WYSZOGRODZKIEGO, Julitę BATOR, Justynę JELIŃSKĄ czy Jarosława KACZMARKA.

Foto: I. Trzaska

Foto: BPGW

Biblioteka zorganizowała gminny konkurs plastyczny pod hasłem „Zaprojektuj zakładkę do książki z Patronem Roku 2023”. Autorzy zwycięskich projektów otrzymali po 50 sztuk zakładki przygotowanych graficznie jako produkt reklamowy. Zwycięskie zakładki stały się również zakładkami firmowymi Biblioteki Publicznej Gminy Wiązowna. Zakładki zostały również zaprezentowane w całorocznej wystawie dostępnej obecnie w bibliotece w Duchnowie, którą przygotowano w ramach akcji „Podróżnicza zakładka do książki”. Akcja miała na celu nawiązanie współpracy z bibliotekami z kraju i z zagranicy oraz podróżującymi. Naszą inicjatywą pragnęliśmy zainspirować każdego pasjonata podróży do czytania w drodze, odkrywania różnych zakątków świata, odwiedzenia tamtejszej biblioteki i zdobycia pamiątkowych zakładki. ■

Półmaraton Wiązowski. Pierwsi w sezonie od 43 lat

2691 – tylu zawodników stanęło na starcie biegów głównych 43. Półmaratonu Wiązowskiego. To nasza najważniejsza doroczna impreza i najbardziej rozpoznawalna wiązowska marka w kraju i zagranicą.

Na dystansie 21,0975 km pobięto **1935** uczestników, zaś w 26. Wiązowskiej 5-tce – 756. Zwycięzca półmaratonu Krystian ZALEWSKI pobił rekord trasy! W Biegach Młodych wzięło udział 373 zawodników. Swoje 30. urodziny świętował w tym roku Bieg Krasnoludków.

Na mecie biegu głównego wśród mężczyzn jako pierwszy z czasem 01:03:24 stanął Krystian ZALEWSKI. Pobił on również rekord trasy z 2016 r., który do tej pory wynosił 01:03:26 i należał do Kenijczyka Too SILASA. Drugie miejsce zajął Mateusz KACZOR z czasem 01:03:56, a trzecie – Bogdan SEMENEVYCH z czasem 01:04:52. Wśród kobiet triumfowała Iwona BERNARDELLI z czasem 01:13:15, jak druga dobiegła Natalija SEMENEVYCH z czasem 01:13:20, a trzecia – Maryna NEMCHENKO z czasem 01:15:33.

Wśród zwycięzców Wiązowskiej 5-tki znaleźli się: Patryk KOZŁOWSKI (14:19), Aleksander WIĄCEK (14:19) i Oliwier

MUTWIL (14:27). Najszybszymi biegaczami były: Sabina JARZĄBEK (16:41), Monika KACZMAREK (17:02) oraz Anna ŁAPIŃSKA (17:30). Najszybszymi biegaczami z naszej gminy okazali się: Agnieszka TALACHA i Jacek WYSMUŁEK.

Dystans 1500 w zawrotnym tempie pokonały: Lena DURAJ, Amelka MARKOWICZ i Zuzanna JAREK, zaś wśród chłopców na mecie pierwsi byli: Jakub OSŁOMIŃSKI, Filip OLEJNIK i Adam SUCHECKI. W Biegu Młodych na 2000 m (to nowy dystans, który pojawił się od tego roku) wśród dziewczynek najszybsze były: Anita SZCZYGIELSKA, Magdalena ŁUKOMSKA i Anna SZYLBURG, a wśród chłopców: Mikołaj OLEJNIK, Szymon MARCINIAK i Bartłomiej WIŚNIEWSKI.

Najmłodsi uczestnicy naszej imprezy stanęli na starcie jubileuszowego 30. Biegu Krasnoludków. Wzięło w nim udział aż 167 maluchów. Jak zwykle radości było co niemiara. Na mecie dzieci otrzymały pamiątkowe medale, nasze gminne maskotki – Wiązusie, baloniki i czekoladę.

W pracy przy organizacji biegu i zabezpieczeniu zawodników pomagało nam w tym roku blisko 500 wolontariuszy oraz blisko 200 osób reprezentujących służby mundurowe: policjantów, druhów z Ochotniczych Straży Pożarnych oraz żandarmów. Dla uczestników biegów swoje gościnne progi po raz kolejny otworzyła Szkoła Podstawowa im. Bohaterskich Lotników Polskich w Wiązownie. ■

Start Wiązowskiej 5-tki

Foto: P. Lange

W Biegu Młodych na 300 m wśród dziewczynek najszybsze były: Natalia KOT, Antonina i Hanna PAPIERNIK i Oskar GAWZA, a wśród chłopców: Jakub PONCYLIUSZ, Maciej SZYPULSKI i Adam WIÓRKIEWICZ. Bieg na 600 m wśród dziewczynek wygrały: Oliwia KRUPKA, Jagoda ŁYSIK i Milena BARGLIK, zaś wśród chłopców: Adam CHRUŚCIEL, Jakub OLEKSIK i Martins ABOLINS. Na 1000 m wśród dziewczynek najszybsze były: Lena LESIUK, Pola GIEJBATOW i Kaja OSIŃSKA, a wśród chłopców: Kacper SYGUŁA, Hubert SUCHECKI i Franciszek BARTOSZEWICZ.

Biegi Młodych

Foto: P. Lange

Jubileuszowy 30. Bieg Krasnoludków

Foto: P. Lange

Szanowni Mieszkańcy

Nasza gmina w 2023 r. zdobyła kilka znaczących nagród i wyróżnień. Każde z nich jest dla nas potwierdzeniem, że warto na co dzień wkładać wiele wysiłku w zarządzanie naszą okolicą i we współorganizowanie naszego życia społecznego.

Janusz Budny

Wójt Gminy Wiązowna

Lider Powiatu Otwockiego

Podczas gali „Rankingu gmin 2023” Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej ogłoszono wyniki zestawienia. Obyła się ona 24 listopada w Przestrzeniach Bruna w Warszawie. W wydarzeniu wzięli udział samorządowcy, eksperci oraz liczni zaproszeni goście. Nasza gmina znalazła się na **V miejscu wśród wszystkich gmin wiejskich** oraz została Liderem Powiatu Otwockiego.

„Orły 15-lecia” przyleciały do Wiązowny

Nasz samorząd otrzymał jedną z najbardziej rozpoznawalnych i prestiżowych nagród w Polsce, czyli „Orła 15-lecia”, w dwóch kategoriach: **„Gmina 15-lecia”** oraz **„Wójt 15-lecia”**. Otrzymane wyróżnienia to wyraz wysokich kompetencji, wysokiej umiejętności zarządzania, przyczyniających się do podnoszenia standardów życia mieszkańców miasta i dających dobre perspektywy rozwoju ich dobrostanu w przyszłości.

Lider szczepień na każdym etapie życia

Gmina Wiązowna została laureatem konkursu „Samorządowy Lider Ogólnopolskiego Programu Zwalczania Grypy”, którego organizatorem była Fundacja Nadzieja dla Zdrowia. Gmina Wiązowna otrzymała nagrodę w kategorii: **Lider szczepień na każdym etapie życia**, za całokształt działań podjętych na rzecz promocji profilaktyki szczepiennej.

Samorząd Promujący Zdrowie

Otrzymaliśmy wyróżnienie w konkursie „Samorząd Promujący Zdrowie” za działania w dziedzinie **rozwoju ochrony zdrowia**, wspierania ekologii, zdrowego stylu życia, sportu i turystyki w latach 2020–2023.

Mazowieckie Barwy Wolontariatu

Działalność Wolontariatu Międzypokoleniowego i Dziennego Domu „Senior+” w Woli Karczewskiej jest dowodem na to, że **pomagać i działać wolontarystycznie** można w każdym wieku. Tutaj nie ma limitu lat, tutaj liczy się serce. I właśnie za to serce nasi seniorzy zostali docenieni w XIII edycji Konkursu „Mazowieckie Barwy Wolontariatu”.

Ranking „Wydatki na ochronę powietrza i klimatu”

Po raz pierwszy w historii rankingów pismo „Współnota” zajęło się wydatkami odgrywającymi stosunkowo niewielką rolę w budżetach JST – na **ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu**. Temat podjęto ze względu na społeczną wagę problemu, jakim jest smog. Nasza gmina znalazła się podium w zestawieniu wszystkich gmin wiejskich. Zajęliśmy trzecią pozycję w kraju na 1365 jednostek z kwotą 3022,447 zł przypadającą na mieszkańca.